

Szárzréti Óvoda

Pedagógiai Programja

A programot készítette: Vértes Mónika óvodaigazgató a nevelőtestület
közreműködésével

Hatályos: 2020. január 01.

Tartalomjegyzék

TÖRVÉNYI HÁTTÉR

I. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

- I.1. Az óvoda adatai
- I.2. Óvodakép
- I.3. Gyermekkép
- I.4. Az óvodai nevelés célja
- I.5. Alapelveink

II. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

- II.1. Egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztő program
- II.2. Érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés, szocializáció
- II.3. Értelmi, anyanyelvi fejlesztés és nevelés
 - II.3.1. Értelmi fejlesztés és nevelés
 - II.3.2. Anyanyelvi nevelés és fejlesztés

III. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS A PEDAGÓGUS FELADATAI

- III.1. Játék
- III.2. Verselés, mesélés
- III.3. Ének zene énekes játék
- III.4. Rajzolás, festés, mintázás
- III.5. Mozgás
- III.6. Külső világ tevékeny megismerése
 - Matematikai tartalmú tapasztalatszerzés
- III.7. Munka jellegű tevékenységek
- III.8. Tevékenységben megvalósuló tanulás

IV. ÓVODÁNK SAJÁTOS SÁGAI

- IV.1. Környezettudatos magatartás kialakítása
- IV.2. Egészségfejlesztés, egészséges életmódra nevelés
- IV.3. Hagyományőrző tevékenységek

V. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

- V.1. helyzetelemzés
- V.2. Személyi feltételek
- V.3. Tárgyi feltételek
- V.4. A nevelés tervezése és időkeretei
- V.5. Az óvoda kapcsolatai

VI. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK

VI.1. A sajátos nevelés igényű gyermekek nevelése, rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységek

VI.2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek

VI.3. A hátrányos- halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése, fejlesztése

VII. FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

VIII. SZOLGÁLTATÁSAINK

Legitimációs záradék

Törvényi háttér

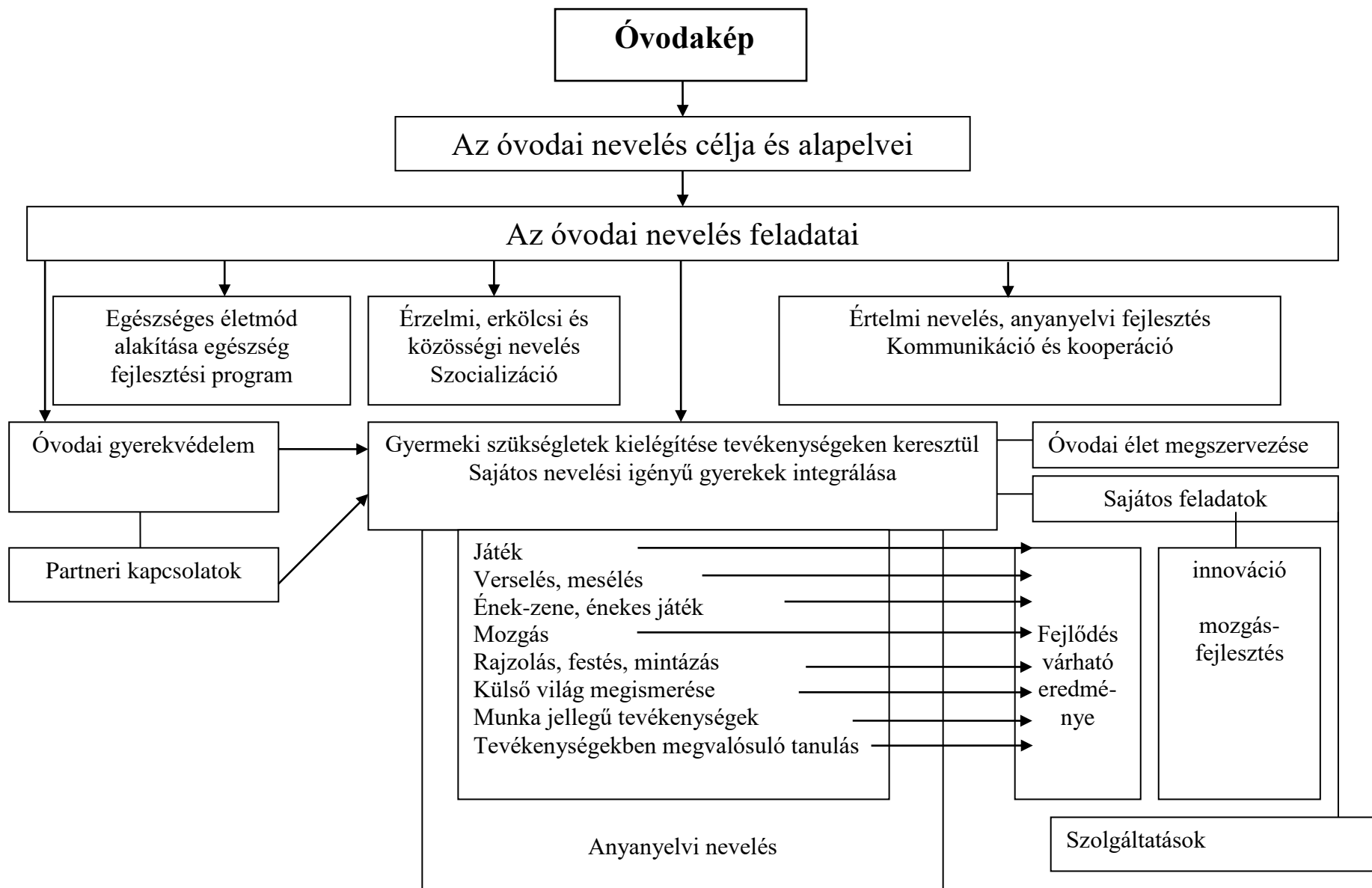
A programalkotást meghatározó alapvető törvények:

- 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 363/2012.(XII.17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról
- 32/2012.(X.8.) EMMI rendelet a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- 48/2012.(XII.12.) Emmi rendelet a pedagógiai szakmai szolgáltatásokról, a pedagógiai szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről
- 2011. évi CXCV törvény a nemzeti köznevelésről
- 15/2013.(II.26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- az Óvoda hatályos Alapító Okirata

I. KÜLDETÉSNYILATKOZAT

I.1. Az óvoda adatai

	Terület	Adat
1.	Az intézmény neve, székhelye	Szárazréti Óvoda 8000. Székesfehérvár Farkasvermi út 1.
2.	Az intézmény fenntartója, székhelye	Székesfehérvár Megyei Jogú Város 8000 Székesfehérvár Városház tér 1.
3.	Az intézmény jogállása	Jogi személyként működő, helyi önkormányzati költségvetési szerv
4.	Az intézmény típusa	óvoda
5.	Az intézmény OM azonosítója	029871
6.	Az intézmény csoportjainak száma	4
7.	Az intézménybe felvehető maximális gyermeklétszám	100
8.	Az intézmény alaptevékenységei	Az Nkszt szerint köznevelési feladatot ellátandó intézmény: - óvodai nevelés - a többi gyermekkel együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése: akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján beszéd fogyatékos, vagy egyéb pszichés zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek.
9.	Az óvoda nyitva tartása	6.30 – 17.00

Az óvodai nevelés pedagógiai alapelvei:

a) a gyermeket - mint fejlődő személyiséget - szeretetteljes gondoskodás és különleges védelem illeti meg;

b) a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, s ebben az óvodák kiegészítő, esetenként hátránycsökkentő szerepet töltenek be;

c) az óvodai nevelésnek a gyermeki személyiség teljes kibontakozásának elősegítésére kell irányulnia, az emberi jogok és a gyermeket megillető jogok tiszteletben tartásával; oly módon, hogy minden gyermek egyenlő eséllyel részesülhessen színvonalas nevelésben.

Programunk alapja az alapprogram mely, gyermekközpontú, és inkluzív befogadó pedagógia, mely szerint „mindenki más” még a teljesen átlagos gyerek is. Célja a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatása, melyet több szinten más - más úton elérhető célok és feladatok kitűzésével és módszerek megválasztásával, érhetünk el.

Óvodánk részt vesz a Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján integrált nevelésre javasolt sajátos nevelési igényű gyerekek óvodai nevelésében, amennyiben óvodánk a kijelölt óvoda. A kiemelt figyelmet igénylő gyerekek számára biztosított a megfelelő gondoskodás. Óvodai nevelési programunk elkészítésekor, valamint napi munkánk során figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű gyerekek óvodai nevelésének célkitűzéseit.

Óvodánk, ha van rá igény, biztosítja a hazájukat elhagyni kényszerülő, családok (migráns), valamint a nemzetiséghez tartozó gyerekek önazonosság megőrzését, kultúrája ápolását megőrzését, átörökítését, nyelvi nevelését, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét. Ugyanígy a migráns gyerekekre vonatkozólag is és biztosítani kell az interkulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét az emberi jogok és alapvető szabadságjogok védelmét.

Értékeinket megtartva, fő feladatunk az újonnan kitűzött célokat, feladatokat, tudatosan végrehajtani. Eddig is azon voltunk, hogy a velünk támasztott igényeknek, követelményeknek megfeleljünk. Minden intézkedésünk gyermekeink igényét és érdeket kell, hogy szolgálja.

A megfogalmazott igények között a legfontosabb a gyermekek igénye,

„a gyermek érdeke mindenképp előtt”.

Ennek megfelelően olyan óvodát szeretnénk, ahol gyermekeik, nyugodt barátságos, kellően bensőséges légkörben, nyitottá, érzékeny, fogékonnyá befogadóvá válnának, és így

személyiségük képességeik könnyen alakíthatóvá válna, hisz belső erőiket aktivizálva tudják megismerni és elfogadni önmagukat és az őket körülvevő világot.

Olyan óvodát szeretnénk, ahol vidám derűs biztonságot adó légkörben, nyugalmat, bizalmat, megfelelő gondoskodást biztosítunk a gyermekek számára. Elfogadást, nyújtó felnőttek, fogadnák gyermekeinket, akik példát adnak, arról, hogy hogyan legyenek megértők, és hogyan fogadják el társaikat. Ahol a hátrányos megkülönböztetés teljes kizárása érvényesül, az emberi jogok érvényesülnek, érvényesül az egyenlő hozzáférés elve és a nemi sztereotípiák nem éleződnek ki. Ahol mindig odafigyelnek rájuk, ahol minden kérdésükre választ kapnak, ahol a tevékenységek gyakorlása közben sok ismeretre és tapasztalatra, tesznek szert.

Ahol minden korlátozás nélkül végezheti legfontosabb tevékenységét a játékot, amely boldoggá teszi, és amely harmonikus fejlődését biztosítja. Ezen keresztül megtapasztalja a körülötte lévő világ sokszínűségét, szerzi ismereteit, tanul, jut örömhöz, sikerélményhez, a játék a személyiségfejlesztés színtere, a tanulás a készség és képességfejlesztés leghatékonyabb módja.

„A gyermek azért boldog, ha játszik, mert akkor átlép a való világból a lehetőségek világába, mert ott a képzelete szárnyalhat, és a képzelet a képességek királya. A játékban örömlény éri, minden örömlénynek szabadságélmény a magva. Szabadságélményt, annyit kell teremtenünk a gyerekeknek, hogy tartalék is képződjön belőle. Mert az emberi személyiséget a szabadságélménynél azt hiszem semmi, sem formálja mélyebben.”

Ancsel Éva

Ahol mindig figyelembe veszik egyszeri és megismételhetetlen voltát, ahol önmagához képest folyik a fejlesztése.

„Ilyen az ember. Egyedüli példány.
Nem élt belőle több és most sem él,
S mint fán sem nő egyforma két levél,
a nagy időn se lesz hozzá hasonló.”

Kosztolányi Dezső

Ahol az életkoronként és egyénenként változó testi, lelki szükségleteiket maximálisan figyelembe veszik. Hozzásegítik jó kommunikációs kooperációs képességek kialakításához. Önállósági törekvéseit sikerre juttatják.

Mindezt olyan pedagógusokkal tesszük, akik: biztonságot és harmóniát sugároznak, akiknél első a gyerekek szeretete, elfogadása, a saját példaadása, együttműködése, őszintesége nyíltsága, aki innovatív, aki felkészült, és a gyerekek tudatos tervszerű, és az egyéni fejlesztését tartja szem előtt.

Ahol a gyerekek fejlesztése a szülői házzal karöltve történik, ahol a szülő együttműködő, és őszinte véleményt nyilvánító és elégedett.

I.3. Gyermekkép

A gyermek egyedi, mással nem helyettesíthető individuum és szociális lény egyszerre.

A gyermek, fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. E tényezők együttes hatásának következtében a gyermeknek sajátos, életkoronként (életkori szakaszonként) és egyénenként változó testi és lelki szükségletei vannak. A személyiség szabad kibontakoztatásában a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe meghatározó.

Az óvodai nevelésünk gyermekközpontú, befogadó, ennek megfelelően a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszünk, biztosítva minden gyermek számára az egyenlő hozzáférést. Nem adunk helyet az előítéletek kibontakozásának sem társadalmi, sem nemi, sem egyéb értelemben.

Óvodánkban olyan pedagógiai környezet kialakítására törekszünk, ahol a gyerekek

- életvidámak, nyitottak, magabiztosak, széles látókörűek
- egészségesek testileg, érzelmileg és értelmileg
- udvariasak, figyelmesek, önállóak és rendszeretők
- tisztelik szüleiket, pedagógusaikat, társaikat, az idős embereket
- hazájukat szerető, hagyományápoló, értékeinket és a természetet védő gyermekek
- szeretnek óvodába járni és ez által a képességükhöz mértén fejlődik személyiségük
- óvodáskor végére természetes módon együtt élnek a különbözőségekkel, koruknak megfelelő mértékben empátikusak, szolidárisak játszótársaikkal, csoporttársaikkal.

I. 4. Az óvodai nevelés célja

A családi nevelés kiegészítése, az óvodás korú gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának **elősegítése**, az életkori és egyéni sajátosságok és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével (ideértve a különleges gondozást igénylő gyermekek ellátását is).

A játék legyen az önállóság, önkifejezés, önmegvalósítás, alkotókedv, az érzelmek, a társas-közösségi kapcsolatok alakulásának, a széles körben értelmezett fejlesztésnek a tere.

Kiemelt célunk a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása, a hátránykompenzálás és a tehetséggondozás.

Óvodai nevelésünk eredménye, hogy a gyermeki személyiség alakulása megfeleljen társadalmunk követelményeinek és az óvodáskor végére elérje az iskolai munkához szükséges fejlettségi szintet.

Az integrált nevelés keretein belüli habilitáció általános célja:

- Kiemelt célunk elősegíteni e gyermekek alkalmazkodó készségének, akarat erejének, önállóságának, érzelmi életének fejlődését.
- A sérült funkciók fejlesztése, újak kialakítása.
- A sérült funkciókkal egyensúlyban a meglévő funkciókra való támaszkodás, ezek fejlesztése.

I.5. Alapelveink

- Gyermekközpontúság, a gyermek érdekének előtérbe állítása.
- A gyermek tiszteletben tartása, elfogadása, megbecsülése szeretete, a gyermek iránti bizalom.
- Alapvető szükségletek kielégítése, egyéni képességek, készségek kibontakoztatása, ehhez igazodó műveltség tartalom biztosítása.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek számára biztosítjuk a szükséges segítséget, gondozást, nevelést.

- Különös figyelmet fordítunk, a mással nem helyettesíthető szabad játékra, melyen keresztül az életkorhoz, s a gyermek egyéni képességeihez igazodó műveltség tartalmat közvetítjük.
- Megteremtjük az egészséges fejlődéshez, fejlesztéshez szükséges személyi, tárgyi környezetet.
- A gyermeket –mint fejlődő személyiséget –különleges védelem illeti meg.
- Kizártnak tartjuk az óvodás gyermekek hátrányos megkülönböztetését –bármely okból -, ezért sem közvetetten, sem közvetlenül nem teszünk különbségtételt, kizárást, korlátozást vagy kedvezést. Óvodánk nem nemzetiségi óvoda, jelenleg az etnikai kisebbséghez tartozó gyermek létszáma nem indokolja a nemzetiségi nevelést. Természetesen e gyermekek saját kultúrájukhoz való viszonyulását tiszteletben tartjuk, biztosítjuk az önazonosság megőrzését, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét. Nem kötelezzük őket arra, hogy részt vegyenek hagyományőrző programjainkban. Szokásaikat, kultúrájuk továbbörökítését nem akadályozzuk.

I. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

„Az óvoda biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének optimális feltételeit. Közvetetten segíti az iskolai közösségbe történő beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiség vonások fejlődését. Az óvoda pedagógiai tevékenység rendszere és tárgyi környezete segíti a gyermek környezet tudatos magatartásának alakulását.”

Céljainkat az óvodai nevelés alapfeladatainak teljesítésével érhetjük el, ami nem más, mint a gyermeki szükségletek /testi, lelki, szellemi/ kielégítése, tevékenységeken keresztül, figyelembe véve, hogy ezek a szükségletek életkoronként, életszakaszonként és egyénenként változóak.

1. Egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztő program
2. Érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
3. Értelmi, anyanyelvi fejlesztés és nevelés

II.1. Egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztő program

Gyermekkorban az egészségre nevelésnek, az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van, ezért az óvodai egészségfejlesztés kiemelt nevelési terület.

Cél:

Az egészséges életmód alakítása terén segítse elő az óvodai nevelés, hogy a gyermekek:

- Edzettek, alkalmazkodó képesek legyenek, alakuljon ki az egészséges életvitel iránti igény.
- Mozgásuk harmonikussá és összerendezetté váljon.
- Az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítetlenzsír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása.
- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges környezetet biztosítsa.
- A környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások pozitívan alakuljanak.
- Megfelelő szakemberek bevonásával - a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve - speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.
- Olyan alapképességek elsajátítása, amellyel elérhető az egészségvédő, egészségfejlesztő magatartás.

Feladat:

A gondozás az óvodai nevelés egyik alapvető tevékenysége.

A kisgyermek olyan szükségleteit elégíti ki, amely elősegíti a növekedését, fejlődését, hozzájárul egészségének megőrzéséhez, jó közérzetéhez, egészséges életmódjának kialakulásához, és megteremti a nevelési határok kedvező érvényesülésének feltételeit. A gondozás a gyerekek fejlődése során egyre több egészségnevelési elemet tartalmaz.

A környezeti tényezők segíthetik, vagy lassíthatják az öröklött adottságok kibontakoztatását. Ezért nagyon fontos, hogy az óvoda feltételrendszere, szokásrendje, és nevelési hatásai segítsék elő, hogy a gyermek egyéni fejlettségéhez mérten legyenek képesek a környezethez való legoptimálisabb alkalmazkodásra.

Helyes életritmus

Az életkornak megfelelő életritmus kialakítása az egészséges testi és szellemi fejlődés alapfeltétele. A napi életritmus, a rendszeresen megszokott időben végzett tevékenységek visszahatnak az életfolyamatokra. A nyugodt, kiegyensúlyozott élettempó érdekében a gyermekek óvodában eltöltött idejét ésszerűen kell beosztani.

A helyes életritmust fokozatosan, az életkori és egyéni sajátosságoknak megfelelően kell kialakítani.

A gyerekek az oldott kellemes légkörben szívesen végzett tevékenységeket nem érzik fárasztónak.

Az étkezések közül az ebédet és az uzsonnát kötött keretek között, míg a reggelit – lehetőség szerint – kötetlenebbül, folyamatosan szervezi.

Itt feltétlenül figyelembe kell venni a gyerekcsoport óvodába érkezésének idejét.

A tevékenységek megszervezésénél fontos a folyamatosság, választhatóság és ennek érdekében a változatosság biztosítása.

Táplálkozás

A növekedés és a fejlődés legfontosabb feltétele a táplálkozás.

Az étrendnek és ételek minőségének meg kell felelnie a gyerekek szükségleteinek.

Az étkezés megszervezése és kulturált lebonyolítása fontos feladat. Az ízlésesen megterített asztal és a helyes étkezési szokások egymástól elválaszthatatlanok. Ügyelni kell a gyermekek méretéhez igazodó evőeszközökre, és az ép, tiszta edények használatára.

Séták, mozgás

A jól szervezett séták, kirándulások a mozgásigény kielégítésén túl, közös élményt is jelentenek a csoportnak.

A séta legyen oldott és beszélgetésre ösztönző.

A kirándulás helyét az óvodapedagógus ismerje, a kirándulás szolgálja a környezetvédelemre nevelést.

A gyermekek biztonságát minden esetben szem előtt tartva lehet a mozgásos tevékenységeket szervezni.

Az egészség megőrzéséhez fontos a szervezet edzése.

A szabad levegőn tartózkodás növeli az ellenálló képességet. Ezért a gyermekek sok időt töltenek az udvaron – kivéve köd, viharos szél, szmog- vagy hőségriadó és -5 fok alatti hőmérséklet.

Kedvező időjárás esetén a játék és a foglalkozások egy része is szervezhető a szabadban.

Pihenés, alvás

A gyermekek alvásszükségletének kielégítése részben az óvodára hárul. Az óvodapedagógus mindig mesével, dallal altasson. Fontos, hogy a gyermekek ágya kényelmes legyen.

Az óvodapedagógus vegye figyelembe az egyénenként eltérő alvásszükségletet. A nagyobb alvásigényű gyermeket engedni kell tovább aludni. A nagyobbak esetében olyan szabályokat kell kialakítani, melyek keretein belül előbb felkelhetnek a gyerekek, mint a szokásos idő.

A gyermekek az ágyba magukkal vihetik megszokott tárgyaikat (baba, figura, kendő).

A pihenés alatt a csoportban biztosítani kell a csendet és a nyugalmat.

Az egészséges környezet biztosítása

Az óvoda a lehetőségek figyelembe vételével gondoskodik a megfelelő tárgyi környezetről, folyamatosan ellenőrzi a felszerelés megfelelő minőségét, gondoskodik a karbantartásról.

Az óvoda udvara

Az óvoda udvara az udvar felszereltsége az óvodásoknak sokféle tevékenységre szolgál minden évszakban.

Az udvar különböző talajfelületei más-más célt szolgálnak. Az udvar egy részét pázsit borítja, de van murvás és betonos rész is a kerékpározáshoz, rollerezéshez.

A gyerekek szabad mozgását, edzését megfelelő felszerelési tárgyak, fejlesztő eszközök szolgálják. Külön szabályzatban foglaljuk össze biztonsági okokból az ezekkel való

bánásmódot, tevékenységek szabályait. Ezt a szülőkkel is megismertetjük, és kérjük, hogy ugyanezeket tartassák be gyermekeikkel.

Az udvaron szükség van a gondosan rendben tartott homokozókra, asztalokra, ahol szabadon festhetnek, gyurmázhatnak a gyerekek.

Az óvoda helyiségei

Az óvoda építészeti adottságait, a rendelkezésre álló helyiségeket az óvodapedagógus ésszerűen, a pedagógiai feladatok megvalósítása érdekében használja fel.

Az öltözők kialakítása, berendezése a gyerekek és szülők kényelmes öltözését szolgálja.

A csoportszobák a játék, egyéb tevékenységek, valamint az étkezés és alvás színtere. Ezért fontos, hogy az elegendő helyen kívül kellő felszerelés álljon rendelkezésre.

Fontos a természetes megvilágítás érdekében, hogy az ablakok nagyobb felülete szabadon maradjon.

Az erős napfény ellen világos színű, elhúzható függönnyel kell védeni a termet.

Naponta többször van szükség szellőztetésre, de ezen kívül a bukóablakok (felső és alsó) használata praktikus. A berendezési tárgyak könnyen mozgathatók, és tisztán tarthatók. Fontos a balesetveszélyes eszközök kiküszöbölése, vonatkozik a már beépített tárgyra (pl.: fűtőtest) is. A mosdóban a szerelvények megfelelnek a gyerekek méreteinek, lehetőség szerint tudjuk biztosítani az intimitást.

Minden gyereknek külön fogmosó felszerelés szükséges, saját jellel ellátva.

A logopédiai foglalkozások külön szobában zajlanak, ennek felszerelése a logopédus szakmai irányításával történik.

Betegségek megelőzése

A nap közben megbetegedett gyermeket az óvodapedagógus fektesse le, felügyeletéről gondoskodjon. A szülő azonnali értesítése a gyermek mielőbbi orvoshoz kerülése szempontjából fontos.

A gyermekcsoportban fertőző betegség észlelése esetén fertőtlenítés szükséges.

A veleszületett rendellenességek korai felismerése lehetővé teszi a mielőbbi korrekciót (nagyot hallás, fénytörési hiba).

A neurotikus tünetek nevelési hibák, kedvezőtlen családi légkör, súlyos lelki megrázkódtatás hatására alakulhatnak ki. Fontos, hogy az óvodapedagógus felfigyeljen a tünetekre és a szülővel együtt keressék a megoldást. Ha a megoldás meghaladja az óvoda lehetőségeit, a megfelelő szakemberhez irányítjuk a gyermeket. Elsősorban a Fejér Megyei Pedagógia Szakszolgálat Tankerületi Szakértői Bizottsághoz, vagy a Gyermekjóléti Szolgálat családgondozójával vesszük fel a kapcsolatot. A sajátos nevelési igény gyanújának felmerülése a Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottsága vizsgálatát teszi szükségessé.

A vizsgálatoknak megfelelően, szükség szerint, szakember bevonásával ellátjuk a speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki feladatokat.

Ezekről a gondokról nagyfokú tapintattal lehet beszélni a szülővel, az a célunk, hogy elfogadja az esetleges további vizsgálat fontosságát.

Mindenkor tiszteletben kell tartani a szülő jogát és szerepét a gyermeknevelésben, de a fejlesztés közös ügyé kell, hogy váljon.

A dohányzás megelőzésében és visszaszorításában jelentős szerep jut az óvodapedagógusoknak és az óvoda technikai személyzetének. Az óvoda felnőtt dolgozói modellt, mintát jelentenek a gyermekek számára.

A gerincoszlop és a mozgásszervek elváltozásainak megelőzése érdekében ügyelni kell arra, hogy a gyerekek megszokják a helyes testtartást. Fejlesztő mozgással egyenes fekvőhely biztosításával a testtartás javítható.

A lábboltozatot erősítő speciális, játékos gyakorlatokkal a megfelelő lábbelin kívül megelőzhető, ill. korrigálható a lúdtalp.

Az óvodapedagógus figyeljen fel a jelenségek tüneteire, és a szülő segítségével keresse az okokat a mielőbbi gyógyulás érdekében.

Sikerkritérium:

- A napi életritmus, a rendszeresen, megszokott időben végzett tevékenységekkel biztosítjuk az egészséges testi és szellemi fejlődést. A gyermekek nyugodt, kiegyensúlyozott légkörben az egyéni és életkori sajátosságaiknak megfelelően végzik napi tevékenységeiket.

- A mozgásigény kielégítését és fejlesztését teremben és szabadban végezhető mozgásos tevékenységekben végezhetik a gyerekek, érdeklődésüknek és képességeiknek megfelelően. Növekszik teljesítőképességük, mozgásuk összerendezett, megfelelő ritmusú. Megszeretik és igénylik a mozgást.
- Kialakul a tisztaság iránti igény. A testápolás, testük, ruházatuk gondozása egészségük védelmét szolgálja.
- Az öltözködés területén elérjük a nagyfokú önállóságot, törekednek az időjárásnak, kényelemnek megfelelő ruházat használatára.
- A gyermekek étkezése kulturált, életkori sajátosságainak megfelelő.
- A pihenés szükségességének elfogadása. Az egyéni alvásigényekhez alkalmazkodott lehetőségekkel élnek a gyerekek.
- Épen, egészségesen, kialakult szokásrendszerrel, felkészülten tudják élvezni a számukra biztosított egészséges és biztonságos környezetet, melyben készségeik, képességeik alkalmassá teszik őket az életmódváltás zökkenőmentes áthidalására.

II.2. Érzelmi, erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés

Az érzelmi és erkölcsi nevelés háttérbe szorult a társadalmi, az értékrendi és az érzelmi válságok begyűrűzése miatt. Az érzelmi és erkölcsi nevelésnek komoly hangsúlyt kell kapnia, mert ez alapozza meg a személyiség szocializációját.

A kisgyermek életkori sajátossága érzelmi vezéreltsége, fejlesztésében erre alapozunk. Az érzelmi nevelés nem más, mint a lelki szükségletek kielégítése

Cél:

- Érzelmi biztonság, állandó értékrend, derűs, kiegyensúlyozott, szeretetteljes légkör biztosítása.
- Kiegyensúlyozott boldog alaphangulatú kisgyermek nevelése, aki közösségének aktív együttműködő tagja.
- Segítsük a gyermekek szociális érzékenységének fejlődését, én tudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező, önérvényesítő törekvéseinek.
- A társas együttműködés szabályainak megismertetése.

- A gyerekek önkifejező, önérvényesítő, törekvéseinek teret engedve az éntudat alakítása.
- Közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, erkölcsi tulajdonságok – segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség, -alakítása, szokás – és normarendszer megalapozása.
- A szociális érzékenység fejlesztése, a másság elfogadása, a környezethez fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítása. A gyermek akaratának –önállóság, önfegyelem, kitartás, feladat-és szabálytudat –fejlesztése.
- Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldre és családjához való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
- A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, vagy alacsonyabb szinten álló speciális törődést igénylő gyerekek fejlesztése megfelelő szakember bevonásával.

Feladat:

- Biztonságos, nyugodt, félelemmentes óvodai mindennapok biztosítása, amiben lehetőség kínálkozik a gyerekek közötti, valamint a gyerekek felnőttek közötti minél gyakoribb kontaktusfelvételre
- Inkluzív pedagógia érvényesülése megfelelő óvónői, és dajkai attitűd
- Egymásra odafigyelés, empátia alakítása
- A szeretet és kötődés képességének fejlesztése
- A mások iránti tisztelet, megbecsülés érzésének fejlesztése
- A közös tevékenységek rendezvények báb és színházi előadások, ünnepi alkalmak, városi rendezvényeken való szereplések, mind-mind a közös élményt az együvé tartozást erősítik a kisgyermekben.
- Az élménybefogadás képességének fejlesztése
- Az érzelmek kifejező képességének fejlesztése
- Az ösztönök és érzelem irányításának fejlesztése
- A szociális érzékenység mellett az önkifejező önérvényesítő törekvéseknek teret kell engedni.
- Az érzelmi panaszok tompítása, leépítése.

- Nagyon fontos a gyermek számára a természeti és társadalmi környezet, amiben él, fontos a környezettudatos fejlesztés. Ezért meg kell vele ismertetni, fel kell hívni a figyelmét az értékeire. Ha megismeri azt, akkor tudja azt megbecsülni, és akkor tud rácsodálkozni.
- A nemzeti ünnepek és hagyományok megismertetése, ápolása az életkori sajátosságoknak megfelelően.
- A felnőttekkel és a társakkal viselkedési szokások kialakítása és gyakorlása természetes szituációban, szokás és normarendszer megalapozása
- A gyermekcsoporton belül az együttműködés, az együttjátás, együttdolgozás a kooperáció és kommunikáció képességének kialakítása és gyakorlása.
- A konfliktusok kezelése.
- A társakért, a csoportért érzett felelősségérzet kialakítása
- A demokratikus szabályok betartásának gyakorlása
- Arra kell nevelni a gyereket, hogy megértést, toleranciát tanúsítsanak társaik irányába
- Máság elfogadtatása sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű, etnikai, migráns gyerekekkel szemben.
- Az elfogadás szemléletét úgy alakítjuk ki, hogy tartózkodunk mindazon viselkedés minták adásától, amely a sérült gyerekek máságát hangsúlyozza.

Beszoktatás:

Az első találkozás az óvodával, annak emberi és tárgyi környezetével szinte minden gyerek esetében alapvetően befolyásolja az óvodához fűződő későbbi kapcsolatát.

Körütekintést, türelmet és gyöngédséget igényel a családból, más intézményekből óvodánkba kerülő gyerekek beszoktatásakor. Az óvodánk iránt érdeklődő és az újonnan felvételre kerülő gyermekek a szülőkkel együtt látogathatják meg az óvodát. Lehetőségük van az ismerkedésre évi két alkalommal a nyílt napokon, valamint folyamatosan tájékozódhatnak az óvoda honlapján is.

Lehetőség van a fokozatos beszoktatásra, melynek időtartamát, - a gyermeket figyelembe véve - az óvodapedagógusok határozzák meg. Kedvenc tárgyukat, játékukat elhozhatják, ezzel is növelve a biztonságérzetüket, könnyítve a szülőtől történő elválást.

Sikerkritérium:

- Gyermekünk jól érzik magukat örömteli napokat élnek meg. Szociálisan fejlettek, alkalmazkodni tudnak társaikhoz, a felnőttekhez, de önmagukat képesek megvalósítani. Ismerik szűkebb és tágabb környezetüket, amely a szülőföldhöz való kötődés alapja. Felkészültek az új közösségbe való beilleszkedésre.
- Az óvodának és minden csoportnak van hagyománya, szokásrendszere, szimbóluma, ami sajátos, egyéni színezetű légkört biztosít, ezzel is mélyítve a gyermekek összetartozását.
- Alakuljon, fejlődjön a gyermek erkölcsi normákhoz, értékekhez való viszonya:
- alapvetőudvariassági szokások területén (kulturált viselkedési szokások, szabályok kialakítása).
- Viselkedési szabályok elfogadása, gyakorlása, tudatosítása.
- kölcsönös tisztelet az eltérő gondolkodású és különbözőszemélyiségű emberekkel szemben.
- együttérzés képessége.
- A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, speciális törődést igénylő gyerekek saját magukhoz képest mért fejlődést mutatják a megfelelő egyéni fejlesztéssel.
- Szociálisan éretté válnak az iskolára. Készen állnak az iskolai élet és a tanító elfogadására.

II.3. Értelmi, anyanyelvi fejlesztés és nevelés

II.3.1. Értelmi fejlesztés és nevelés

A gyermek szellemi szükségleteit kellőképp ki kell elégíteni. A kíváncsiság, a tudásvágy, az alkotás, a felfedezés, önállóság, az önkifejezés, mint életkori sajátossága mind, a fejlesztés alapjául szolgál. Az óvodai nevelés meglévő tapasztalatokra, élményekre, ismeretekre építve biztosítson a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyen keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerez (témákon belüli feldolgozás, egymásra épülő anyagok sokoldalú elsajátítása) különböző tevékenységekben, élethelyzetekben való gyakorlás megvalósítása.

Az érzelmi stabilitás, a felnőtt mintája, a motivációs helyzetek a gyermeket cselekvésre készítik, tapasztalatot szerez, amit a felnőtt megerősít. A differenciált bánásmód hatására jut el a saját értelmi képességeinek, készségeinek legmagasabb szintjére.

Cél:

- A gyermekeknek olyan változatos tevékenységeket biztosítunk, melyeken keresztül tapasztalatokat szerezhetnek természeti és társadalmi környezetéről.
- A gyermekek spontán és tervezetten szerzett tapasztalatainak, ismereteinek bővítése, rendszerezése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása.
- Az értelmi képességek, a gyermeki kognitív kulcskompetenciák, különösen az alkotóképesség, a logikus gondolkodás és a kreativitás fejlesztése.

Feladat:

- Folyamatosan biztosítani kell a gyerekek számára a képességeik kibontakoztatásához szükséges tevékenységek gyakorlásának lehetőségeit.
- A folyamatos megfigyelés útján ismerni kell a gyermekegyéni sajátosságait és ennek ismeretében törekedni kell a készségek, képességek fejlesztésére.
- A kiemelkedő képességű és részképességekben elmaradt gyerekekre egyénre szabott fejlesztési terv alapján kell hatást gyakorolni.
- Minden gyermek képességét önmagához a saját lehetőségeihez viszonyítva igyekezzünk fejleszteni.
- Minél több tapasztalathoz juttassuk, élményeket élhessen át.
- A környezet tapasztalati úton történő megismertetésével érhetjük el, hogy a gyermek szeresse, tisztelje és védje környezetét, kialakuljon környezettudatos magatartása.
- Óvodánkban a spontán szerzett ismeretekkel és az óvodapedagógus által szervezett kezdeményezéseken szerzett ismeretekkel egyaránt az értelmi képességeket (érzékelést, észlelést, figyelmet, képzeletet, gondolkodást) és a kreativitást fejlesztjük.

Sikerkritérium:

- A gyermekek nyitottá, érdeklődővé válnak, képességei a cselekvéses tanulásban folyamatosan fejlődnek. Tudását a gyakorlatban alkalmazza, a további életére felkészült. Kudarccal élhet majd meg a további tanulással összefüggő kihívásokat.
- Rendszereződjenek, bővüljenek spontán szerzett ismereteik, tapasztalataik, melyeket tudjanak különböző tevékenységekben és élethelyzetekben alkalmazni.

II.3.2. Anyanyelvi nevelés és fejlesztés

„Azt a nyelvet, amit örökbe kaptunk, új szellemmel fényezve csorbítatlanul át kell adnunk utódainknak.” Kosztolányi Dezső

Az anyanyelvi nevelés sajátossága, hogy az óvodai élet egész területén minden pillanatban érvényesíthető, és érvényesíteni is kell.

Az anyanyelvi fejlesztésnek szenzitív szakasza az óvodáskor. Nem véletlen, hogy kiemelt feladatként kezeljük.

A kommunikáció, a beszéd a szocializáció folyamatában a gyermek környezetével való érintkezésének önkifejezésének, gondolkodásának legfőbb eszköze. Átala gazdagodnak ismeretei, gyarapodik, fejlődik beszédkézsége, anyanyelvi és beszédkulturája, erősödik szociális énje. Kommunikációs nevelésünk átfogja az óvodai élet egész területét. Sajátos helyzete abból adódik, hogy valamennyi óvodai tevékenység kommunikációs szinten zajlik. Tehát közvetítő és céltevékenység egyaránt lehet az óvodai nevelés gazdag, sokszínű tevékenységrendszerében.

Cél:

- Elmélyíteni a magyar nyelv megismerését, megbecsülését, szeretetét, ezáltal a haza szeretetét.
- Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása - beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabályközvetítéssel - az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére szükséges figyelmet fordítani.
- A gyerekek beszédmegértésének és kiejtésének fejlesztése.
- Legyenek képesek beszédhangok pontosan észlelésére, a hangokat tisztán ejtsék.
- A gyermekek szókincsének fejlesztése, fogalombővítés.
- A gyerekek képessé váljanak a megismert szavakat, kifejezéseket új beszédhelyzetekben is alkalmazni.
- A gyerekek szívesen kérdezzenek, a válaszok igénylésével jó beszédkedv alakuljon ki.

- Ismerkedjenek olyan a hangzásbeli sajátosságokkal is, ami a beszélő és érzelmi állapotára utal, és élővé teszi a beszédet.
- Ismerjék és használják a tekintet, a mimika, a fej-és testtartás, a távolság, vagyis a metakommunikatív elemeket.

Feladat:

- Beszélő környezet, követendő példa biztosítása: kifejező, árnyalt, tiszta, nyelvtanilag hibátlan beszédmód.
- Beszélő magatartás kibontakoztatása (beszéljen, várja meg és hallgassa meg a másikat)
- Kommunikatív képességét meg kell szilárdítani.
- Metakommunikatív eszköztárának bővítése
- A nehezen megszólaló, bátoratlan gyermekek esetében használjuk ki a báb adta lehetőségeket.
- Legyen életkorának megfelelő anyanyelvi teljesítménye
- A gyermekek beszédértése, beszédészlelése legyen megfelelő szinten.
- A kommunikációs képességeiben lassan fejlődő gyermekek szükség esetén logopédiai, orvosi szakemberhez irányítása.

Sikerkritérium:

- A gyerekek aktívan használják a tapasztalatok során bővült szóincsüket.
- Elbeszélésük legyen folyamatos, ha nem is követik mindig a logikai vagy időrendi sorrendet.
- Beszédhelyzetekben megfelelő beszédfordulatokkal és viselkedési formákkal megteremtik és fenntartják a kapcsolatot.
- Nyugodtan tudják végighallgatni társaikat és a felnőtteket.
- Helyesen használják a névmásokat, a névutókat, az igeidőket.
- Kialakul a beszédhelyzethez, szívesen kérdeznek, igénylik a válaszokat.
- Kialakul az anyanyelv szabályaihoz illeszkedő érthető, megfelelő hanghordozású és hangerejű beszéd.
- A beszélő környezet következtében elérjük a megfelelő kommunikációt a társakkal és felnőttekkel.
- Beszédüket kísérik az aktuális helyzetnek megfelelő gesztusok és arcjáték.
- Tisztán ejtik a beszédhangokat.

III. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS A PEDAGÓGUS FELADATAI

III.1. Játék

A kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, és így az óvodai fejlesztés leghatékonyabb eszköze. A játék a valóságot tükrözi. A gyerek tapasztalatait, élményeit játssza el sajátos, gyakran átalakított formában. A gyermek pszichikus funkcióinak változásai a játék fejlődésével függenek össze, ezért elengedhetetlen a szabad játék biztosítása.

A kisgyerek elemi pszichikus szükséglete, amelynek mindennap visszatérő módon hosszantartóan és lehetőleg zavartalanul ki kell elégülnie. A játék az óvodáskorú gyermek alapvető, mindent átszövő legtermészetesebb tevékenysége. Kreativitást fejlesztő és erősítő, élményt adó tevékenység.

A játék:

1. Elválaszthatatlan a mozgástól

Egyrészt minden játékot valamilyen nagy vagy finomabb mozgás kísér (pl. szerepjátékok utánzó mozgásai, játékhoz kapcsolódó mozdulatok, építés, konstruálás, stb.).

Másrészt: a gyermek a különböző mozgásos tevékenységeket játékként éli meg (önként, örömmel vállalt tevékenységek).

2. Szorosan összekapcsolódik a korai tanulással

A gyereket hajtó belső késztetés (tevékenységi vágy, megismerési vágy, utánzási vágy) újabb és újabb cselekvésre, próbálgatásra tapasztalat-szerzésre ösztönzi- eközben sokoldalú tapasztalatokat, felfedezéseket, ismereteket szerez újabb mozgásformákat, ismer meg, fejlődnek különböző képességei – azaz észrevétlenül tanul.

Az együttjátszáshoz nélkülözhetetlen, társigény kielégítéséhez meg kell tanulnia az egymásra odafigyelést, az együttműködést, a másik tiszteletben tartását, az elfogadott viselkedési szabályokhoz való alkalmazkodást (szociális tanulás).

A játékot kísérő beszéd és az óvónő által tudatosan szervezett nyelvi kommunikációs játékok kapcsán bővül a gyermek szókincse verbális ismerete, kifejezőképessége (verbális tanulás).

A játékban, a játékon keresztül valósul meg az óvónő részéről az irányított tanulás: több érzékszervet igénybe vevő tapasztalatszerzés, sokoldalú érzékeltetés, változatos cselekedtetés (napi tevékenységkínálat).

3. Magába foglalja valamennyi fontos gyermeki tevékenységet:

Spontán módon épül be a mindennapi éneklés, mondókázás, vers és mesemondás a gyermekek a nap folyamán bármikor kedvük, és igényük szerint rajzolhatnak, mintázhatnak, kézimunkázhatnak, bábozhatnak, dramatizálhatnak gyakorolhatják a mozgásos játékokat.

Cél:

- Az óvodai élet egészét töltsse be és mint legalapvetőbb és legfontosabb tevékenység legyen a fejlesztés tudatos eszköze.
- a szabad játék az elsődleges
- a gyermek elemi, pszichikai szükségleteinek kielégítése, kezdeményező, alkalmazkodó, kitartó, alkotó, másokat elfogadó, segítő, derűs, harmonikus, szeretetteljes személyiség nevelése.
- a gyermekek tudnak önfeledten, örömmel egyedül és együtt is játszani, képesek a szerepek konfliktusmentes, megegyezésen alapuló elosztására,
- a játékeszközökre vigyáznak, azokat megbecsülik, és használat után a helyére teszik,
- képesek saját játéktevékenységek és - eszközök kitalálására, a meglévők kreatív használatára,
- képesek a kitartó játéktevékenységre és a szabályok betartására, annak befejezéséig (pl. társasjátékok, memória, építő, stb.).
- A gyermekek elemi pszichikus szükséglete, a szabad játék minél optimálisabb szintű kielégítése a megfelelő feltételek biztosításával, játéktámogató magatartással, reflektív attitűddel, a szülők szemléletformálásával.

Feladat:

- A szabad játékot tekintsük az óvodai élet elsődleges tevékenységének
- Jutassuk elég élményhez
- Adjunk utánozható mintát

- Adjunk elég időt a gyakorlásra, újra élésre
- A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az indirekt irányítás felelősségét. Támogató serkentő ösztönző magatartásával segíti a játék kibontakozását. Ha kell legyünk társak.
- Biztosítjuk, hogy a játék és a játékba integrált tanulás minél sokrétűbb, élményeken alapuló tájékozódó tevékenységgé váljon.
- Biztosítsunk megfelelő nyugodt légkört.
- Tartsuk tiszteletben önállósodási vágyát
- Biztosítsunk a játék végzéséhez megfelelő időt, helyet, eszközt (egyenlő, hozzáférés érdekében).
- Szimbolikus szerepjátékhoz megfelelő feltételek biztosítása.
- Adjunk elég lehetőséget, az ismeretszerzésre és megtapasztalásra.
- Segítsük megvalósulni ötleteit
- Adjunk lehetőséget, közösen megélt élményekre, hogy arra építeni tudjon.
- Használjuk ki a játékot a fejlesztésre.
- Segítsük a társas kapcsolatok kialakulását.
- Megteremtjük a játék feltételeit (hely, idő, eszközök) és a megfelelő csoportlégkört:
- elfogadó, segítő, támogató attitűd, differenciált módszerek, multikulturális - interkulturális szemlélet.
- A gyermekek számára érthető és teljesíthető szabályokat, tevékenységekre készítető, motiváló környezetet alakítunk ki.
- A gyermekek eltérő fejlődési ütemének függvényében szervezzük a szabad játék tevékenységben megnyilvánuló tapasztalatszerzést.
- A gyermekek egyéni sajátosságaihoz mérten, rugalmasan változtatunk előzetes terveinken, azonnali önreflexiót alkalmazunk.
- Ötleteket, lehetőségeket, helyzeteket teremtünk a sokszínű játék kialakulásához.
- Tiszteletben tartjuk a gyermeki játék önállóságát.
- Szükség esetén, indirekt módon irányítjuk a játéktevékenységet.
- Felhasználjuk a játék hatásait, fejlesztjük a gyermekek értelmi képességeit (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezet, képzelet, gondolkodás).
- A gyermek megismerési vágyát, kíváncsiságát, sokoldalú érdeklődését felhasználjuk fejlesztése érdekében.

A sajátos nevelési igényű gyerekek esetében a sajátos nevelési igény fokának, milyenségének megfelelően vonjuk be, és fejlesztjük a gyermek játékát.

Sikerkritérium:

- Elmélyült játékában kiélheti vágyait, játék közben ismeretekkel, tapasztalatokkal gazdagodik, a játék öröm forrást jelenti számára.
- Domináns szerepet a szimbolikus szerepjátékok töltenek be.
- Megfelelő tapasztalatok birtokában önállóan a játék tervezésében, a játékszerek megválasztásában, a szerepek elosztásában.
- Képesek a játszócsoportban szoros és tartós kapcsolatot kialakítani.
- Építő –konstrukciós játékok során képesek egyre bonyolultabb alkotásokat létrehozni, tevékenységükben egyre inkább törekszenek az igényességre, az eredményességre.
- Képesek bonyolultabb szabályjátékok megtanulására és gyakorlására- a szabályokhoz való alkalmazkodásra, amelyre egymást is figyelmeztetik.
- Az ismert meséket szívesen bábozzák, dramatizálják.
- Az óvodapedagógus a feltételek megteremtésével és ösztönző magatartásával járul hozzá a fejlesztéshez.

III.2. Verselés, mesélés

Az irodalom nélkülözhetetlen eszköz a gyermek sokoldalú formálásában.

„A költők akarata a jóra való változtatás.”

Jelen van az óvodai mindennapokban.

Helye és ideje van mindig, ahányszor csak a gyermek igényli.

Az irodalmi nevelés anyanyelvi nevelésünk része. A szép magyar beszéd fejlesztését népmondókák, rigmusok, versek, népköltések segítségével formáljuk. A beszélő környezet fejlesztően hat a belső képi világukra, emberi kapcsolatokra tanít, belső élményeket közvetít. A szép és igényes magyar nyelv művelést, a gyermek szemléletmódját és világképét egyaránt formálják a – a 3-7 éves gyermekek életkori sajátosságaihoz igazodó - magyarság történelmét

feldolgozó mondavilág elemei, meséi és a klasszikus és kortárs magyar gyermekirodalom művei.

A mese - képi és konkrét formában, esetlegesen a bábozás és dramatizálás eszközeivel - feltárja a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges és megfelelő viselkedésformákat.

Cél:

A mese, vers megszerettetése, jussanak általa érzelmi feltöltöttséghez, ismeretek bővítése, a sok-sok irodalmi élmény hatására gazdagodjon ízlésviláguk, ébredjen fel a szó, a beszéd iránti szeretetük, a könyv, az irodalom, a színház iránti vonzódásuk.

Feladat:

- A gyermek fejlődépszichológiai jellemzőihez, érési sajátosságaihoz igazodóan válasszunk anyagot.
- Legyen magával ragadó az irodalmi mű bemutatása, előadása.
- Beszoktatás idején az érzelmi biztonságot teremtjük meg játékos mozgásokkal, mondókákkal, dúdolókkal, de később is fontos a mindennapos mondókázás, verselés megvalósítása
- A népi mondóka versek ismétlése, teremtsen a gyermekek számára alkalmat beszédtempó, ritmus, hangsúly hanglejtés gyakorlására.
- A népmesét tekintsük a szépséges magyar nyelv kincseskamrájának.
- Segítsük elő a mese vers által az érzelmi, értelmi és etikai fejlődést.
- Mese vers által viselkedés normákat közvetítsünk, életre neveljünk.
- Mondjunk mindennap mesét.
- A gyermek saját vers és mese alkotását, annak mozgással és/vagy ábrázolásával történő kombinálásával az önkifejezést segítsük elő.
- Használjuk ki az irodalomhallgatás élménygazdag alkalmait az óvodai élet spontán helyzeteiben és a tervszerű komplex tevékenységsorokban.
- Színesítsük ünnepeinket megfelelő vers és mese anyaggal
- Jelentsen számára örömet, töltse el várakozással a következő meseélmény
- Dramatizáljon, bábozzon társainak.

A sajátos nevelési igényű gyerekeknél különös figyelmet fordítunk az anyanyelvi, irodalmi nevelésre. Minden kisgyermeknél az egyéni sajátosságokat figyelembe véve járunk el.

Sikerkritérium:

Várják, igénylik, megszeretik és megismerik a magyar gyermekköltészetet, a nép által ránk hagyományozott és a kortárs írók költők, által írt verseket, meséket. Szívesen és örömmel ismételve verseket, rigmusokat. Vannak, kedvenc meséik, képesek szövevényesebb mesék figyelmes végighallgatására is. Képesek a megismert mesék felelevenítésére, rövidebb, hosszabb versek visszaadására. Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak önmaguk és társaik szórakoztatására. A dramatizálást, bábozást beleszövik játékukba, önállóan használják a szükséges eszközöket, képesek a szerepek felosztására. Érzelmileg, értelmileg gazdagodnak. Az irodalmi élménysorán megismert új szavakat, aktív szókincsükben használják. Megjelenik beszédükben, játékukban, rajzaikban a mese, vers hatása.

III.3. Ének zene énekes játék

Az esztétikai, a művészeti zenei élmény a valóság megismerését teszi teljesebbé. Az ének, a zene, az énekes játék, az óvodáskorúak egyik élménybázisa, érdekelgázdag tevékenységi formája. Az ének - zene érzelmeket fejez ki érzelmeket kelt. Az énekes népi játékok, az igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások fontos eszközül szolgálnak a gyermek zenei képességeinek, (ritmus, éneklés, hallás, mozgás) és zenei kreativitásának alakításában.

Az éneklés, mondókázás az élményt nyújtó zenei tevékenységek, az ölbéli játékok, népi gyermekdalok, énekes játékok örömet nyújtanak a gyermekek számára. A zenei hangok, zörejek, tárgyak és környezeti hangok jelen vannak az óvoda minden szakában. A gyermekek hangulatának, kezdeményezésének megfelelően, beépülnek a szabad játékba (mozgásos énekes játékok, szerepjátékok: babaaltatás, főzőcske stb.) éppúgy, mint az óvónő által szervezett tevékenységekbe (pl. dramatizálás, bábozás, testnevelés, környezet megismerése).

A zenei élmények hatása megjelenik a gyermek beszédében (dallam, ritmus, tempó, kifejezőmód, új szavak, beszédkedv).

Cél:

A zene hatására, a külvilághoz való pozitív érzelmi viszony kialakítása, az ének zenén keresztül a világ szépségének felfedeztetése.

Feladat:

- Esztétikai élmény nyújtása, zenei anyanyelv kialakítása, zenei ízlés formálása.
- A zenehallgatás élményének biztosításával motiváljuk a gyermekeket a zenei élmény átélésére, befogadására, szeretetére.
- Nyugodt derűs légkör megteremtése.
- Egyszerű dallam motívumok visszaéneklésének gyakorlása.
- A hangszerek, valamint zörej- és dallamjátszó hangszerek megismertetése, hangjának felismertetése.
- A lassú a gyors a halk hangos technikájának megismertetése.
- Az egyenletes lüktetés, és ritmus közötti különbséget felismertetése.
- Ismerje a népi hagyományok szépségét és a kortárs zenét
- A dalok dalos játékok szövege segítse a beszéd és kommunikációs képességek fejlődését.
- Figyeljünk a helyes szövegmondásra, artikulációra.
- Fejlessze a kommunikációs képességet és a beszédkézséget.
- A dalanyag választásánál figyelünk arra, hogy a néphagyományőrzés mellett ünnepeikhez is kapcsolódjon. Az ünnepélyek színvonalát, bensőséges hangulatát emelje.
- Ismerje az egyszerű tánclépéseket, körjátékokat.
- Ismerjenek más népek dalait, mondókáit, táncait.

A sajátos nevelési igényű gyermekeknél hatékonyabb eredmények elérésére ad lehetőséget az ének-zene. A pozitív irányú értelmi, ill. érzelmi fejlődés, a harmonikusabb mozgás, mely a zene hallgatása, elsajátítása és gyakorlása által ér el eredményt – a gyermek sikerélményét, s ez önbizalmának megerősítését szolgálja.

Sikerkritérium:

- Megszereti a zenét, élvezi az éneklést, körjátékot, szívesen követi azt a mozdulataival, érzelmi töltést kap a zenén keresztül, a zenei alapokat megszerezte.
- Képesé válik a zenei élmények befogadására. Szívesen, élvezettel játszanak énekes játékokat, gátlás nélkül tudnak énekelni.

- Képességeikhez mértén tisztán, megfelelő hangmagasságban, tempótartással énekelnek.
- Ritmusérzékük kialakul – érzik az egyenletes lüktetést, a dalok és mondókák ritmusát, amelyet tapssal, járással, ill. ezek kombinációjával ki is tudnak fejezni.
- Ismerik a hangszereket, azok hangját azonosítani tudják.
- Ismernek egyszerű ritmushangszereket, azokat tudják használni.
- Megkülönböztetik a zenei fogalompárokat, fejlődnek zenei képességei.
- Tudnak ritmust, mozgást, dallamot rögtönözni. Élvezik a zenehallgatást.

III.4. Rajzolás, festés, mintázás

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Törekszünk a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül. Legyen igényük az alkotásra, önkifejezésre, környezet esztétikai alakítására, és az esztétikai élmények befogadására. A gyermekek által önként megkezdett tevékenység egész nap, ill. szükség szerint több napon keresztül folyhat. A kezdeményezett szervezés nagy előnye, hogy egyszerre kisebb létszámú gyermekcsoport tevékenykedik- így az óvónő számára nagyobb lehetőség nyílik az egyéni bánásmód, a differenciált foglalkoztatás megvalósítására, a gyermek fejlődési ütemének figyelembe vételére.

Cél:

- Igényes, fejlett esztétikai érzéssel rendelkező, önkifejező, kreatív gyermekek nevelése. Az alkotó, játékos ábrázoló tevékenység öröme által megismerkedjenek az ábrázolás különféle eszközeivel, anyagaival.
- Ismerjék meg a rajzolást, festést, mintázást, építést, képalakítást, konstruálást, hajtogatást és kézimunkát, mint az ábrázolás különböző fajtáit.

- Arra törekszünk, hogy gyermekeink tágabb és szűkebb környezetének díszítése mértéktartó, ugyanakkor esztétikus legyen.
- Képesek legyenek környezetük esztétikai alakítására, s az esztétikai élmények befogadására.

Feladat:

- Ábrázolási kedv iránti vágy ébresztése az ábrázolás különféle eszközeivel, anyagaival
- Megfelelő hely, idő eszköz biztosítása
- Főleg a tevékenység öröme legyen a hajtóerő, nem az eredmény.
- Különböző ábrázolási technikák bemutatása elsajátíttatása (rajzolás festés, gyurmázás tépés, vágás, ragasztás, varrás, barkácsolás)
- A gyermek finommotorikus mozgásának fejlesztése.
- Élmények nyújtása
- A gyermek önálló elképzeléseinek, önkifejezés megvalósításának segítése
- Lehetőség teremtése a vizuális és kommunikációs tevékenységek összekapcsolására.
- Esztétikumra törekvés, szép megláttatása.
- Tudja képalkotásban kifejezni gondolatait, élményeit
- Elképzelés után meseszereplőket jellegzetes színekkel, formákkal ábrázoljon
- Önállóan és csoportosan készítsen játékot, kelléket, ajándékot
- Díszítő, tervező feladatot változatos színekkel, rajzolással, festéssel, papírmunkával megold.
- Tudjon különféle technikával képet alkotni, technikát önállóan a rendelkezésre álló anyagokból megválasztani.
- Emlékezet utáni témákban a részleteket is ábrázolja
- Képzőművészeti, népi- és iparművészeti alkotások megismertetése.
- Ismerje meg a népi kismesterségek által megőrzött technikákkal: szövés-fonás, batikolás, hímzés, agyagozás, természetes anyagok felhasználása, ünnepi készülődés kellékeinek készítése (koszorú, tojás festés, stb.)
- Kihhasználjuk a tevékenységekhez kapcsolódó verbális és nem verbális megnyilatkozásokat a spontán beszéd formáinak fejlesztése érdekében.
- Lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek, hogy értékeljék munkáikat, ezzel is fejlesztjük önértékelési képességüket, valamint a képi megjelenítés és a verbális megfogalmazás összekapcsolását.

- Olyan tevékenységeket szervezünk, melyekben fejlődnek a vizuális képességeik: a képi gondolkodás, valamint a megjelenítő- és konstruálóképesség.

A sajátos nevelési igényű gyermekek számára, az ábrázolás az egyik fontos kifejezési lehetőség, melyben érzéseit, tapasztalatait, gondolatait, visszaadja. Az alkotás által sikerélményt szerezhet, így nő az önbizalma. Fokozottan az egyéni sajátosságok figyelembevételével fejlesztjük.

Sikerkritérium:

- Saját örömeire használja a különböző eszközöket, technikákat, igényesen ábrázol. Meglátja a világ szépségeit. Kézügyessége, finommotorikája, a felidézése, téri észlelése megfelelő, a későbbi tanulmányokhoz való szintet eléri.
- A rajzolás, mintázás kézimunka a gyerekek számára örömteli tevékenységgé, a fantázia és kreativitás kifejezési eszközévé válik. Képkalkotásaikban, plasztikai munkáikban egyéni módon jelenítik meg élményeiket, elképzeléseiket. A gyermeki alkotásokra jellemző a részletező formagazdagság, a színek variálása.
- Sokféle ábrázolási technikát ismernek, képesek azokat önállóan is alkalmazni.
- Ismerik és biztonsággal használják az ábrázolás különféle anyagait és eszközeit.
- Kezüik ügyesedése, finomabb kézmozgásuk lehetővé teszi, hogy egyre precízebb, apró mozgásokat kívánó feladatokat, is sikerrel oldjanak meg.
- Örüljenek alkotásaiknak és a közösen elkészített kompozícióknak.
- Képesek a szép meglátására a természetben és a tárgyi környezetben egyaránt.

III.5. Mozgás

Az óvodáskorban a legintenzívebb a mozgás fejlődése, a kisgyermek rendkívüli mozgás igényét tudatosan, célirányosan ki kell elégíteni és ezt a mindennapos mozgás biztosítja. A mozgás sokoldalú feladatai és tevékenysége átszövi az egész óvodai életet.

Lehetséges formák:

- 1, Mozgásfejlesztés a szabad játékban
- 2, Mozgásfejlesztés szervezett irányított módon

- a, mindennapi testnevelés
- b, testnevelés foglalkozás.
- c, séták kirándulások

Cél:

- A testi képességek fejlesztése, egészség megőrzése.
- A mozgásélmények, tapasztalatok biztosításával a természetes mozgáskedv megőrzése, rendszeres mozgással az egészséges életvitel megalapozása.
- A gyermek motoros képességeinek (erő, ügyesség, állóképesség, mozgékonyág, gyorsaság, téri tájékozódó képesség, egyensúlyérzék, ritmusérzék, a kéz finom mozgása stb.) fejlesztése, a testi fejlődés elősegítése, a mozgásműveltség alakítása.
- Mozgáson keresztül az értelmi és szociális képesség fejlesztése.
- A mozgásos játékok, tevékenységek, feladatok rendszeres alkalmazása befolyásolja a gyermeki szervezet teherbíró képességét, egészséges fejlődését. Fontos szerepük van a helyes testtartáshoz szükséges izomegyensúly kialakulásában, felerősítik, kiegészítik a gondozás, és egészséges életmódra nevelés hatásait.

Feladat:

- Biztonságos körülmények megteremtése
- Minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségletek és képességek figyelembevételével.
- Szükséges feltételek: hely, idő, mozgáslehetőségek, eszközök
- Tudatos tervezés: a gyermek képességeinek megfelelő, optimális terhelést biztosító, egymásra épített, fokozatosan nehezített mozgásanyag tervezése
- A játékos hangvétel, példamutató, helyes mintát adó bemutatás, rövid érthető utasítások, ösztönző, de türelmes óvónői magatartás.
- Segítsük hozzá, hogy legyen lehetősége saját testének mozgását átélni.
- A társra figyelés képességének fejlesztése
- Sokoldalú mozgástapasztalatot szerezni az alapvető mozgásformák gyakorlásával.
- Fejleszteni kell, hogy harmonikus és összerendezett legyen mozgása, egyensúlyérzéke (járás, futás, ugrás, támasz, függés, dobás, egyensúlyozás).
- Fejleszteni kell testi képességeit erő, ügyesség, gyorsaság állóképesség.
- Térbeli tájékozódás, irányok megismerése, fejlesztése

- A mozgás által fejleszteni akaraterejét, kitartását.
- mozgással hatni a gyermek személyiségének –a pozitív énkép, önkontroll, érzelemszabályozás, szabálykövető társasviselkedés, együttműködés, kommunikáció, problémamegoldó gondolkodás–fejlődésére.
- Biztosítsunk elég eszközt a gyakorláshoz (egyenlő hozzáférés).

Sajátos nevelési igényű gyermekek esetében nagyon fontos a megfelelő motiváció, a mozgásra inspiráló biztonságos környezet kialakítása, a mozgásos tevékenységek pozitív megerősítése, a szükséges és elégséges szabályok megtanítása. Az eszközök, és tevékenységek kiválasztásánál a gyermek fejlettségi szintjéhez kell igazodni. Lehetőséget kell biztosítani, arra, hogy a gyermek egyéni tempójának megfelelően sokat gyakorolhassa a különböző mozgásokat.

Sikerkritérium:

- Mozgáskedvük, mozgásigényük, életvitelük részévé válik – szeretik és igénylik a mozgást.
- A rendszeres mozgás hatására fejlődnek a testi képességeik, növekszik teljesítőképességük, mozgásuk összerendezettebbé, ügyesebbé válik.
- Testsémájuk, oldaliságuk kialakul, téri irányokat ismerik, képesek a téri tájékozódásra.
- Finommotorikájuk megfelelő fejlettsége révén felkészültek az írástanulásra.
- Megerősödik az önfegyelmük, figyelmük – alakul egészséges versenyszellemük, szabálytudatuk.

III.6. Külső világ tevékeny megismerése

A külső világ megismerésének forrása maga a természet és társadalmi valóság, a gyermeket körülvevő tágabb és szűkebb környezet. Az óvodáskorban szerzett ez irányú tapasztalatok befolyásolják a gyermekek személyiségének fejlődését – az értelmi képességeket, kreativitását érzés- és gondolatvilágát, nyelvi kifejező képességét, anyanyelvi nevelését, fejlesztését és játékát. A környezet tevékeny megismerése közben birtokába jutnak bizonyos

matematikai tapasztalatoknak, ismereteknek is, melyek elválaszthatatlan kölcsönhatásban vannak más nevelési területekkel. A dolgok jelenségek természetes kapcsolata, összefonódása és láncszerűsége adja meg a megismerés alapját.

A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.

Cél:

- A környező világ felfedeztetése.
- Általános tájékozottság megszerzése, eligazodás a közvetlen környezetben, sokoldalú tapasztalatszerzés, a gyerekek aktív kapcsolata a világgal, a szokások, az ismeretek gyakorlati kipróbálása. A valóságos világ összefüggéseinek felismertetése.
- Környezettudatos nevelés, értékek óvása, őrzése.
- Rendelkeznek pozitív érzelmi kötődéssel környezetük iránt, megtanulják védelmét
- Az értékek megőrzését, elsődlegesen az óvodán belüli, majd az óvodán kívüli világukban,
- Megismerik szülőföldjüket, az ott élő hagyományokat, embereket
- Logikusan gondolkoznak, problémafelismerő és megoldó képességük kialakul
- Képesek a környezettudatos gondolkozásra, magatartásra a mindennapokban (szelektív hulladékgyűjtés)
- tisztában vannak a biztonságos közlekedés szabályaival
- A gyermekek felfedezik és megtapasztalják a külső világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseit, megismernek mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat.

Feladataink:

- Minél több élmény és tapasztalat gyűjtése a természeti és társadalmi környezetben.
- A környezet megismerése, ismeretek gyarapítása, feldolgozása, a gyermeki kíváncsiság, érdeklődési vágy, megismerési vágy kielégítése.
- Néphagyományok, a családi, tárgyi kultúra beépülése, értékeinek megismerése.
- A megfigyelőképesség, a képzelet, a gondolkodás fejlesztése

- Anyanyelvi nevelés feladata: a külső világ tevékeny megismerésében a beszédmegértés, a nyelvi kifejező képesség fejlesztése.
- Lehetőség megteremtése az önálló véleményalkotásra, döntésre
- Figyelemmel kísérjük, tudja-e alkalmazni tevékenységében a megszerzett ismereteket.
- Matematikai tapasztalatok, ismeretek tevékenységben való alkalmazása.
- A természeti környezet és emberi alkotások védelmére, értékek megőrzésére nevelés
- Mások tiszteletére, szeretetére, toleranciára nevelés
- A problémák erőszakmentes megoldására törekvés
- Alapvető viselkedési szabályok betartására nevelés.
- Megismertetni a szülőföld, a hazai táj, az ott élő emberek, a helyi néphagyományok, szokások, a helyi tárgyi kultúra értékeivel megtanítani ezek szeretetét, védelmét.
- A holnap öröme, a gyermek elé állított közeli és messzibb távlat, az ünnepi hangulat közös átélése serkenti a gyerekek fejlődését.
- Az átélt élmény fokozza a gyermek közösségbe tartozását.
- Biztosítjuk a feltételét, hogy az óvodában legyen élősarok lehetőség, kisállatok tartására
- Környezetbarát cselekvések, attitűdök, szokások elsajátításával egy környezetre figyelő magatartásforma kialakítása.
- Szelektív gyűjtés papír, elem, környezet védelme
- A kisebbségi szokások, tárgyi jellemzők megismertetése, népviseleti hagyományok tiszteletére, megbecsülésére nevelés.

Sikerkritérium:

- Ismeretei a természetről és társadalmi környezetéről életkorának megfelelőek (személyes adatai, évszakok, napszakok, közlekedés, időjárás, öltözködés, viselkedés, környezetben élő állatok, növények azok gondozása).

- Ismerjék környezetük növényeit, gyakorolják a növénygondozást. A háziállatok, vadállatok, madarak, bogarak gyűjtőfogalmának biztonságos használata.
-
- Kellő tapasztalatra tesz szert, önálló véleményalkotásra képes, a tapasztalatait a gyakorlatban alkalmazni tudja, kiismeri magát környezetében és ismeri annak sajátosságait, annak védelmét, óvását.
- Jól ismeri országa jellemzőit, kialakulóban van a hazához való kötődése, tiszteli más népek hagyományait.
- Ismerjék és gyakorolják, a közlekedési szabályokat, ismerjék fel a közlekedési eszközöket.
- Tudják megkülönböztetni a szárazföldi - vízi és légi közlekedési eszközöket.
- Ismerjék fel és nevezzék meg a különböző színárnyalatokat.
- Tegyenek különbséget az évszakok között, ismerjék fel az öltözködés és időjárás összefüggéseit.
- Tudják megkülönböztetni a napszakokat.

Matematikai tartalmú tapasztalatszerzés

Nem más, mint játékos tevékenykedés.

„Magyarázattal nem taníthatjuk meg a tevékenység lényegét csak a tevékenység gyakorlásával. Az életre nevelés része a matematikai nevelés.”

Matematikai nevelés lehetőséget teremt a környező valóság formáival, és mennyiségi viszonyaival kapcsolatos tapasztalatszerzésre. A matematikai megismerő és problémamegoldó tevékenység élményt jelent a gyermekek számára, ezzel hozzájárul a gyerekek motiváltságához, azoknak a szépségeknek, érdekességeknek a felismerésével, amelyek a matematikai összefüggésekben, egy probléma megoldásában, az igazság megtalálásában rejlenek.

Cél:

- A matematikai megismerő és problémamegoldó tevékenységgel
- élmények nyújtása a gyerekek számára.
- Egy-egy probléma megoldásával, az igazság megtalálásával éljék át a felfedezés örömét.
- A gyerekek tér,-sík,-és mennyiség szemléletének, gondolkodásának fejlesztése, az ítélőképesség alakítása

Feladat:

- Fejleszteni a gyermek megismerését, problémafelismerő és megoldó képességét az életkori sajátosságok maximális figyelembevételével
- A matematikai nevelés meghatározó szerepet kap a gyerekek képességeinek fejlesztésében elsősorban a következő területeken:
 - TAPASZTALÁS: érzékelés, észlelés, megfigyelés
 - EMLÉKEZÉS: mozgásos cselekvéses, képi emlékezés, szóhasználatra, eljárásra, módszerekre emlékezés, élmények felidézése
 - MEGÉRTÉS: azonosítás, megkülönböztetés, összefüggések felismerése, állítások, utasítások, kérdések megértése
 - KONSTRUÁLÁS: szabad és egy - egy feltételnek megfelelő
 - alkotások (formák, mennyiségek, összességek) előállítása, megkeresése

- ÍTÉLŐKÉPESSÉG: annak megítélése, hogy egy tulajdonság igaz, vagy nem igaz adott tárgyra, összességre, hogy egy összefüggés fenn áll-e, adott tárgyak, személyek, összességek között, hogy egy konstrukcióeleget tesz-e az adott feltételnek, hogy igaz-e konkrét helyzetben
- A matematikai tevékenységeknél minden esetben támaszkodnia kell a gyermekek ötleteire, igényeire, aktuális élményeire.

Sikerkritérium:

- Az óvodapedagógus kérdéseit, gondolatát, megértsék, kövessék
- Matematikai jellegű helyzetekről, problémákról saját gondolataikat szabadon elmondják
- Szívesen vállalkoznak a felvetett vagy felismert problémák megoldására
- Képesek jól ismert tulajdonságok szerinti válogatásfolytatására, sorba rendezés kiegészítésére, saját szempontú válogatás, sorba rendezés végzésére
- Értik, és helyesen alkalmazzák az év során elsajátított, matematikai tevékenységekkel összefüggő szavakat, fogalmakat
- Hosszúság jellegű méréseket önállóan is el tudnak végezni
- Tárgyakat meg tudnak számlálni (legalább 10-ig)
- építéseitek, síkbeli alkotásaik legfőbb eredménye továbbra is a szemléletfejlődés
- Képesek különféle geometriai tulajdonságok szerint térbeli és síkbeli alakzatokat szétválogatni
- A térben való tájékozódásban elérhető a jobbra és balra irányok és állások
- megkülönböztetése.

III.7. Munka jellegű tevékenységek

A munkára nevelés nem más, mint a napi élet feltételeinek közös megteremtése.

Önként és örömmel végzett aktív tevékenység.

A munka olyan fontos akarati tulajdonságokat fejleszt, mint a kitartás, felelősségérzet, fegyelmezettség. Erőfeszítésre késztet, pozitívan és sokoldalúan hat a motoros képesség fejlődésére.

A gyermekmunka sajátosságai:

- önként – azaz örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység
- a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok (mint például a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság) alakításának fontos lehetősége
- a közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

A munkát két nagy csoportba osztjuk:

a) a gyermek saját személyével kapcsolatos munka (önkiszolgálás)

b) a közösség érdekében végzett munka

Területei:

- önkiszolgálás
- naposság
- a csoport mindennapi életével kapcsolatos munkák
- növénygondozás

Önkiszolgálás

A gyermekeknek, saját magukkal kapcsolatos tevékenysége. Elvégzését nem kötjük életkorhoz, de fokozatosan elvárjuk az öntevékeny részvételt, majd a teljes önállóságot mindenkitől, saját fejlődési ütemében, tempójában. Tartalma: étkezés, öltözködés, testápolás. Teremtünk olyan feltételeket, hogy a gyerekekben kialakuljon az igény az esztétikus, tiszta rendezett külsőkörnyezet iránt is. Az óvodai csoportba való beilleszkedés egyik fontos feltétele, hogy a gyermek először önmagát tudja kiszolgálni. Majd így vezet az út a közösség érdekében végzett munkához.

Naposság

A naposság közösségi megbízatás. A naposi funkció gyakorlása során a gyerekek olyan munkát végeznek, amely nélkülözhetetlen a csoport mindennapi életében. Tartalma:

étkezéselőtti és utáni teendők, csoportszoba rendje, teremrendezés, foglalkozással kapcsolatos teendők.

A naposi munka folyamán megtanulnak a gyerekek egymáshoz alkalmazkodni. A közösen végzett munka révén győződnek meg arról, hogy saját munkájuk része az egész csoport közös munkájának.

A csoport mindennapi életével kapcsolatos munkák

Vannak olyan munkafeladatok, amelyeket a gyerekek a naposi feladatokon túl, alkalomszerűen végeznek el. Ide sorolunk minden olyan tevékenységet, amelyek előre tervezhetően bekövetkeznek, vagy spontán élethelyzetek teremtik meg. Tartalma: környezet rendjének biztosítása, segítség az óvónőnek, egymásnak, és a kisebbeknek, ajándékkészítés és egyéb megbízások.

Növénygondozás

A növények gondozásával életfeltételeinek megteremtéséhez járulnak hozzá a gyerekek (ültetés, öntözés, csíráztatás) miközben átélik és megfigyelik a változásokat. Udvari tevékenységek: falevelek söprése, gyűjtése, virágültetés, öntözés.

Cél:

- A gyermeki munkavégzés célja: hogy önállóan vagy másokkal együttműködve, valamely munka jellegű tevékenységgel eredményt érjen el – megvalósítson egy önmaga vagy mások által kitűzött célt, saját maga és mások számára is tapasztalhatóvá tegye munkája eredményét, értelmét.
- A különböző munkák, munka jellegű tevékenységek jelen vannak az egész nevelési folyamatban, az óvodai mindennapokban (önkiszolgáló tevékenység, naposi, alkalomszerű, másoknak segítség, környezet rendezés és annak esztétikai megőrzése)

Feladat:

- A gyermekek számára életkori sajátosságainak megfelelő munkalehetőségek biztosítása, amit kedve és képessége szerint végezhet.
- Munkafolyamatok megismertetése
- A munkatevékenységhez szükséges elegendő megfelelő munkaeszköz biztosítása, olyan helyen, ahol a gyerekek könnyen, bármikor hozzáférhetnek.

- Teljes önállóság biztosítása.
- Fontos a munkatevékenységek rendszeressége, folyamatossága (testápolás, étkezés, öltözködés).
- A környezet rendjének megőrzése, naposi munka.
- A szabály és szokásrendszer kialakítása.
- Tudatosítani kell a közösségért végzett munka értékét, eredményét.
- A munka jó megszervezése a sikeresség érdekében.
- Ha szükséges a kellő segítség biztosítása.
- Az elvégzett munka pozitív értékelése.
- Tanulja meg saját és mások munkájának értékelését, megbecsülését
- Figyelünk a gyermek szülői házból hozott hozzáállására, érvényesítjük a fokozatosság, önkéntesség alapelvét és a differenciált bánásmódot. A képességfejlesztés érdekében összehangoljuk a családokkal a feladatokat és elvárásokat
- Az életkoruknak megfelelő, változatos munkalehetőségeket biztosítunk, lehetővé tesszük, hogy megismerjék a különböző munkaeszközök használatát, motiváljuk a gyerekeket azok kipróbálására
- Ügyelünk a higiéniai szokások, szabályok betartására, a balesetveszély elhárítására
- Fokozatosan vezetjük be a különböző munkafajtákat, s közben figyelembe vesszük az egyéni képességeket.

Sajátos nevelési igényű gyermekeket egyéni sajátosságaik figyelembe vétele mellett vonjuk be kezdetben az önkiszolgáló munkába, később a fokozatosság elvét szem előtt tartva a közösségért végzett munkába.

Sikerkritérium:

- Önként kedvvel, önállóan elvégzi a vállalt feladatot, a saját és társai érdekében. Meg tudja beszélni, és el tudja osztani a feladatokat, látja annak értelmét. Átérti értékét.
- Készség szinten képes magáról gondoskodni, önkiszolgáló munkát elvégezni szükségleteit kielégíteni.
- Ha szükséges szívesen segít kisebb társainak.

III.8. Tevékenységben megvalósuló tanulás

A tanulást egyszerűen elsajátításnak is nevezhetjük. A tanulás csak belső késztetésből eredhet, így a tanulás pszichikus feltétele egy motivált állapot. A gyermek tanulását a játéka során megjelenő érzelmei, kíváncsisága, megismerési vágya, a felfedezés öröme, utánzási kedve, sikerélménye motiválja. A megfigyelés, az emlékezetbe vésés és felidézés ebben az életkorban a gyakorlati tevékenységbe ágyazottan fejlődik.

Cél:

Az óvodáskorú gyermek kompetenciájának fejlesztése, attitűdök erősítése, a képességek fejlesztése.

Tudatosan tervezett, komplex fejlesztési lehetőséget nyújtó tevékenységek által biztosítjuk gyermekeink számára ismereteik gazdagodását, képességeik fejlesztését. Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését fejlesztését támogatja. Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, kirándulásokon, az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységi formákban, és időkeretben valósul meg. A tanulás közben végzett sokféle tevékenység lehetőséget ad az érdeklődés kielégítésére, a tapasztalatszerzés, a „megtanulás”, a gondolkodás örömeinek átélése, az alkotásra, az emberi és tárgyi környezet szépségének felfedezésére. A tanulás a gyerekek világméltóságának alakulását is befolyásolja.

Feladat:

- Szorongástól mentes, meleg szeretetteljes légkör megteremtése.
- A tanulás elsősorban játékra, játékos tevékenységek rendszerére épüljön, ahol a gyermekek tapasztalás útján szerezzenek ismereteket – a világ közvetlen megismerését a felfedezés, cselekvés öröme szolgálja.
- A játékos feladatok életszerűek, valós helyzetek gyakorlására adnak lehetőséget, biztosítják a gyermek aktív, cselekvő részvételét.
- A gyermek egyéni fejlődésének figyelembevétele, építés az előző ismeretekre, tapasztalatokra, figyelembe véve kreativitását. Az egész nap folyamán adódó helyzetekben és a tanulást támogató környezet megteremtése, s annak tevékeny megismerése során a világ sokoldalú felfedezésének biztosítása.

- A gyerekek tevékenységi vágyára építve, a tapasztalatszerző, ismeretközvetítő képességfejlesztő tanulás érvényesítése
- A játékoság érvényesítéséhez szükséges feltételek megteremtése.
- A gyermek teljesítő képességének egyéni fejlettségének megfelelő szintű feladatok adása.
- Feladattudatuk, kitartásuk, és eredményre törekvésük segítése.
- A tévedés lehetőségének, a hibák javításának biztosítása.
- A gyermekhez szóló, magyarázatot adó pozitív értékelés előtérbe helyezése.
- A hátrányos helyzetű gyerekek kiszűrése, differenciált fejlesztése, egyenlő esély biztosítása.

A sajátos nevelési igényű gyermekeink rehabilitációjával összefüggő tevékenységünket team munkában kialakított és szervezett folyamatban valósítjuk meg. A team munkában gyógypedagógus, a gyerekeket nevelő óvónők, pedagógiai asszisztens és a dajkák vesznek részt.

Habilitációs, rehabilitációs célú fejlesztő terápiás programjaink jellemzően az óvodai nevelési programba, így a napi óvodai életbe beágyazottan valósulnak meg, a gyermek szakvéleményben foglalt valós igényeihez igazodóan, a gyógypedagógus közreműködésével elkészített éves, egyéni fejlesztési terv szerint. A team döntése szerint kerül sor egyéni kiegészítő fejlesztő rehabilitációs ill. terápiás foglalkozásra.

Sikerkritérium:

A kötetlenül szervezett önkéntes tevékenységben a gyerekek nagy számban vesznek részt, hiszen számukra érdekes, vonzó, pozitív érzéseket teremtő. A növekvő időtartamú foglalkozások szervezésével megvalósul az együttműködés. Az óvodapedagógus általi elismerés további tevékenységre buzdítja a gyerekeket, így biztosítva az érdeklődést. A differenciált feladatadás lehetővé teszi, hogy a gyerekek képességei az egyéni képességekhez mérten fejlődik. A felfedezésen és cselekvésen keresztül megszerzett tudást képes alkalmazni képességei és készségei által. A sikerélmény hatására egyre nő megismerési vágyuk, szándékos figyelmük, feladattudatuk, így lehetővé válik az iskolai élet megkezdése.

IV.ÓVODÁNK SAJÁTOSSÁGAI

1. Környezettudatos magatartás kialakítása

a fenntartható jövő megvalósításának érdekében már óvodás korban megalapozzuk a környezetért felelős gondolkodást, a környezettudatos magatartást. A kisgyermekkorban megfigyelt, tapasztalat és utánzásos tanulás útján elsajátított környezetkímélő és környezetvédő magatartás beépül a gyermekek személyiségébe, megalapozva ezzel az ökoszemléletű gondolkodást, a környezettudatos felnőtté válást.

A megvalósítás folyamata a külső világ tevékeny megismerésén alapul, és óvodai keretek között az alábbi projektekkel, jeles napokkal kiegészülve lehet teljes:

- szelektív hulladékgyűjtés (kampányszerű)
- takarékoság
- Víz világnapja – márc. 22.
- Föld világnapja – ápr. 22.
- Madarak, fák világnapja – május 10.
- virágültetés, kertrendezés
- téli madáretetés.

Célunk:

A gyermekek környezettudatos magatartásának és a későbbi oktatási folyamatnak a megalapozása. Célunk továbbá a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezeti problémák iránti érzékenység felébresztése.

Feladatunk:

- Példamutató értékrendünk, viselkedésünk és tevékenységünk segítse elő a gyerekek környezettudatos magatartásának kialakulását, a környezetért felelősen gondolkodó életvitelük megalapozását, a természet törvényeivel harmonizáló magatartásuk összhangját.
- Segítsük megérteni a környezetismereti összefüggéseket.
- Segítsük a gyerekeknek észrevenni, felfedezni a környező világot, csodálkoztassuk rá a szépre és a jóra, tanítsuk az értékek megbecsülésére, a természet szeretetére őket.

- Világítsunk rá a környezetet, a jövőt fenyegető problémákra, a pazarló fogyasztásra, a környezetrombolás veszélyeire.
- Törekedjünk a hatékony tanulási környezet megteremtésére. Pl.: élősarok létrehozása, növények ültetése, gondozása, megfigyelése, változások követése a csoportszobában. Kisállatok, madarak, rovarok megfigyelésére alkalmas hely kialakítása az óvoda udvarán, az állatok lakókörnyezetének védelmére tanítás.
- Helytellenítsük a szemetetelést, ösztönözzük a gyerekeket a hulladékok megfelelő helyre gyűjtésére.

Sikerkritérium:

- Kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek.
- A gyermekek az óvodáskor végére elemi ismeretekkel rendelkeznek az őket körülvevő természeti, társadalmi környezetről. Ismerik a környezetükben élő növényeket, állatokat, azok gondozását, védelmét.

2. Egészségfejlesztés, egészséges életmódra nevelés

Egészségfejlesztési programunkat úgy valósítjuk meg, hogy az a gyermekek egészségi állapotának kedvezőirányú változását idézze elő. Az óvodai nevelés egyik alapvető feladata gyermekeink testi és lelki szükségleteinek kielégítése. A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy az óvodában eltöltött időben minden gyermek részesüljön a teljes testi-lelki jóllétet, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő, az óvodai mindennapokban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben. Mindezek elérése érdekében különös hangsúlyt kap az egészséges táplálkozás, a mozgásfejlesztés, a mindennapos testmozgás biztosítása:

- A táplálkozás és az egészségi állapot között szoros összefüggés van, ezért tartjuk nagyon fontosnak, hogy az óvodai étkezést kiegészítjük (a szülők közreműködésével) heti egy nap gyümölcsnappal.
- Az egészséges életmód, a jobb életminőség kialakításában fontos szerepe van a mozgásnak, ezért nagy hangsúlyt fektetünk a mindennapos mozgásra, mozgásfejlesztésre.

Cél:

- gyermekek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése
- betegség miatti hiányzások csökkentése
- egészséges táplálkozási szokások kialakítása
- gyermekeink erősek, kitartóak és kevésbé fáradékonyak legyenek
- mozgás megszerettetése

Feladat:

- A gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása
- Az egészséges életmód, betegségmegelőzés, egészségmegőrzés szokásainak megalapozása. Fejlesztjük erőnlétüket, gyorsaságukat, állóképességüket, téri tájékozódási képességüket, mozgásérzékelésüket, reakció és ritmusképességüket, egyensúlyérzéküket, mozgékonyaságukat, hajlékonyságukat.
- Heti egy kötelező testnevelés foglalkozás, mindennapos mozgás, testnevelés
- Az edzési lehetőségeket a testnevelés módszereivel, a környezeti tényezők beiktatásával aktívan biztosítjuk egész nap folyamán, és a szabadban is.
- évente tíz alkalom úszásoktatás a szülők beleegyezésével, egyeztetésével, melyet a óvodánk Alapítványa - tanköteles korú gyermekeként - egyszeri alkalommal támogat
- Sportnap
- Az egészséges táplálkozás egészségre gyakorolt hatásai adnak alapot a foglalkozásoknak, így a gyermekek őszi piacot, zöldséges üzletet, kerteket látogassanak meg.
- Ismerkedjenek gyümölcsökkel, zöldségfélékkel. Minden érzékszervet megmozgatnak a tapasztalatszerzés során, mindezeket versekkel, mondókákkal, mesékkel, körjátékokkal kísérve tegyék még vonzóbbá a gyermekek számára.
- Legyenek vonzóak a kóstolók. Készüljön saláta zöldségből, gyümölcsből.

Sikerkritérium:

- Egészséges életmód, mozgás megszerettetése
- Egészségvédelem
- Mozgás - táplálkozás - egészség összefüggésének megismerttetése
- Fejlődési rendellenességek megelőzése (lúdtalp, gerincferdülés)

3. Hagyományőrző tevékenységek

Népi kultúránk olyan kincsünk, amelyet őrzünk, ápolunk, nemzedékről nemzedékre örökítünk. A felidézés, újrateremtés élményével hozhatjuk gyermek közelbe ezt a világot.

Óvodánkban nagy hangsúlyt fektetünk a hagyományok megteremtésére és ápolására. Az óvoda hagyományai a folyamatosságot biztosítják, és az ünnepekkel együtt az érzelmi nevelés fontos eszközei.

Ünnepek, hagyományok:

- szüret
- Márton nap
- Mikulás
- Advent
- Farsang – kiszebáb üzés
- Március 15.
- Húsvét
- Anyák napja
- Évzáró
- Gyermeknap

Cél:

a nemzeti kultúra, a helyi közösségi értékeket képviselő népszokások, történelmi ismeretek megismertetése, felelevenítése.

Feladat:

- Ismerkedjenek meg a gyermekek a helyi szokásokkal életkoruknak megfelelő szinten.
- A hétköznapokat színesebbé tesszük a népmese világával, melynek alakjai erkölcsi tulajdonságaikkal, pozitív vagy negatív cselekedeteikkel, a példa erejével hatnak a kialakuló gyermeki érzelmvilágra.
- Megismertetjük gyermekeinket a régi szép magyar mondókákkal, melyek által bepillantást nyerhetnek a magyarság eredetébe, történetébe.
- Népdalokkal, népi dalos játékokkal átszöve újra élesztjük a táncot, az éneklést, a vidám együttlét alkalmait.
- Az ismétlődő mozdulatok, dallamok, dalos játékok eljátszása segítse feloldani a gyermeki gátlásokat is.

- Ismerjenek népmeséket, rigmusokat, mondókákat fejlettségi szintjüknek megfelelően.

Sikerkritérium:

- A néphagyomány felelevenítésével, ápolásával pozitív érzelmet, erkölcsi és magatartási mintákat ismerjenek meg, s építsenek be gondolatvilágukba.
- A jeles napokhoz, ünnepekhez, ünnepkörökhöz, valamint az emberélet fordulóihoz, ünnepi alkalmaihoz fűződő népszokásokat is ismerjék meg, éljék át.
- A népművészeti alkotások feleljenek meg cselekményszinten a gyermeki eljátszhatóságnak
- Hagyományőrző munkánkkal érjük el, hogy a gyermekek személyiségébe tudat alatt épüljenek be a hazaszeretet elemei, melyek magyarságtudatuk alapjait biztosítják.

V. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

1. Helyzetelemzés
2. Személyi feltételek
3. Tárgyi feltételek
4. A nevelés tervezése és időkeretei
5. Az óvoda kapcsolatai

1.Helyzetelemzés

Óvodánk a Székesfehérvári Szárazréti Óvoda 1976-ban épült a Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata, által fenntartott, 4 csoporttal, 100 férőhellyel működik.

Fekete-hegy Szárazrét egyetlen óvodája. Az óvoda természeti környezete ideális gyermekeink számára. A terület forgalmas úttól, zajtól elzárt. Fákkal, bokrokkal övezett, tiszta levegőjű. Az óvoda udvara az EU-s normáknak megfelelő játszóeszközökkel felszerelt. A játszóeszközök környéke ütésgátló téglával ellátott a gyerekek biztonsága érdekében. A játszósobákat galériák díszítik, melyek a belső teret megnövelik.

Esztétikus, egészséges, jól felszerelt környezetben nevelhetjük gyermekeinket.

2.Személyi feltételek

Az Alapító Okirat szerint engedélyezett álláshelyek száma: 17

<i>Munkakörök</i>	<i>A munkakörökben foglalkoztatható létszám</i>	<i>Megjegyzés (teljes vagy részmunkakör)</i>
Intézményvezető	1	Teljes munkakör
Intézményvezető-helyettes	1	Teljes munkakör
Óvodapedagógus	9	Teljes munkakör
Pedagógiai asszisztens	2	Részmunkakör
Dajka	4	Teljes munkakör
Óvodatitkár	1	Részmunkakör
Udvaros	1	Részmunkakör

Óvodapedagógus

Az óvodában a nevelőmunka kulcsszereplője az óvodapedagógus, akinek személyisége meghatározó a gyermek számára. Jelenléte a nevelés egész időtartamában fontos feltétele az óvodai nevelésnek. Az óvodapedagógus elfogadó, segítő, támogató attitűdje modellt, mintát jelent a gyermek számára.

Az óvodapedagógusok váltott műszakban dolgoznak. A Kötött munkaidőn belül a csoportonkénti átfedési idő, napi 2 óra. Az óvodapedagógusok feladatait részletesen a munkaköri leírás tartalmazza. Az óvodapedagógus kötött munkaidőn túli munkaköri feladatai:

- a foglalkozásokra való felkészülés
- ügyviteli tevékenység
- a nevelőtestület munkájában való részvétel
- részvétel a gyermekek felügyeletében
- a gyermekbalesetek megelőzésével,
- a gyermekvédelemmel összefüggő feladatok végrehajtása
- eseti helyettesítés ellátása (tanévenként 30 napon)

Pedagógiai munkát közvetlenül segítő alkalmazottak:

Az ügyviteli munkát óvodatitkár végzi a munkaköri leírásának megfelelően.

Csoportonként 1 dajka, valamint egyéb, az óvoda működését segítő alkalmazottak vesznek részt a napi nevelőmunkában. A pedagógiai munka legfőbb segítői a dajkák és a pedagógiai asszisztens, előnyös, ha szakirányú bizonyítvánnyal rendelkeznek. Munkaköri leírásuknak megfelelően látják el mindennapi feladataikat.

A dajka és a pedagógiai asszisztens egyike a gyermeket nevelő felnőttnek, aki éppúgy, mint az óvodapedagógus, magatartásával, teljes lényével, beszédstílusával, öltözködésével hatást gyakorol a kisgyermekre.

3. Tárgyi feltételek

A csoportszobák tágasak, világosak minden tekintetben megfelelnek az előírásoknak. Az óvoda helyiségei jól felszereltek, a rendeltetésnek megfelelnek.

A tárgyi környezet meghatározó szereppel bír a gyermek fejlődésében, rendelkezni kell az óvodának a programnak megfelelő tárgyi feltételekkel. Minden erőnkkel, főleg pályázatokkal igyekszünk a kellő tárgyi feltételeket, az eszközbővítést gyermekeink érdekében megteremteni, valamint az óvodapedagógusok is folyamatosan gyarapítják, a saját maguk által készített játékokkal, szemléltető eszközökkel.

A gyerekek által használt eszközöket, felszereléseket, mindig hozzáférhető helyen és biztonságosan tároljuk.

4. Nevelés tervezése és időkeretei

Óvodánkban azonos életkor szerint szerveződő csoportokban dolgozunk.

Az óvodai tevékenységek vázát, tartalmának nagy részét témák (egy-egy foglalkozás a témák lebontásából áll) köré csoportosítjuk. A foglalkozások egymásra épülve, többoldalúan elsajátítható ismereteket adnak a tevékenységeken keresztül, a kiscsoportos tevékenykedést tartjuk megfelelőnek. A fejlesztésnél, gyermek már meglévő tapasztalataira, tudására, érdeklődési területére alapozunk.

Az óvodai nevelés kulcsfontosságú szereplője az óvónő, személyisége példa, a nevelőerők egyike.

A gyerekekkel való kapcsolata aktív és kölcsönös, ez a pedagógusi magatartás feltételezi az önállóságot, rugalmasságot, döntési képességet, helyzet felismerő képesség meglétét.

Tudomásul kell vennünk, hogy olyan nevelő képes a gyerekeket életre, az önálló gondolkodásra serkenteni, aki maga is rendelkezik ezekkel a képességekkel.

Az óvónő módszertani szabadsága teljes mértékű, szabadon szárnyalhat fantáziája: a csoportot érintő kérdésben, legyen a napi rend, tartalmi kérdés, szervezési probléma, vagy az élet adta szituáció. Nemcsak lehet, de be is kell vonni - a lehetőségekhez mérten - a gyerekeket, a döntésekbe.

A pedagógiai munkát segítő dajkák, pedagógiai asszisztens együttműködése nélkül munkánk nem lenne teljes. Mind a gondozásban, mind a nevelési feladatokban nagy odaadással veszik ki részüket, személyiségük példa.

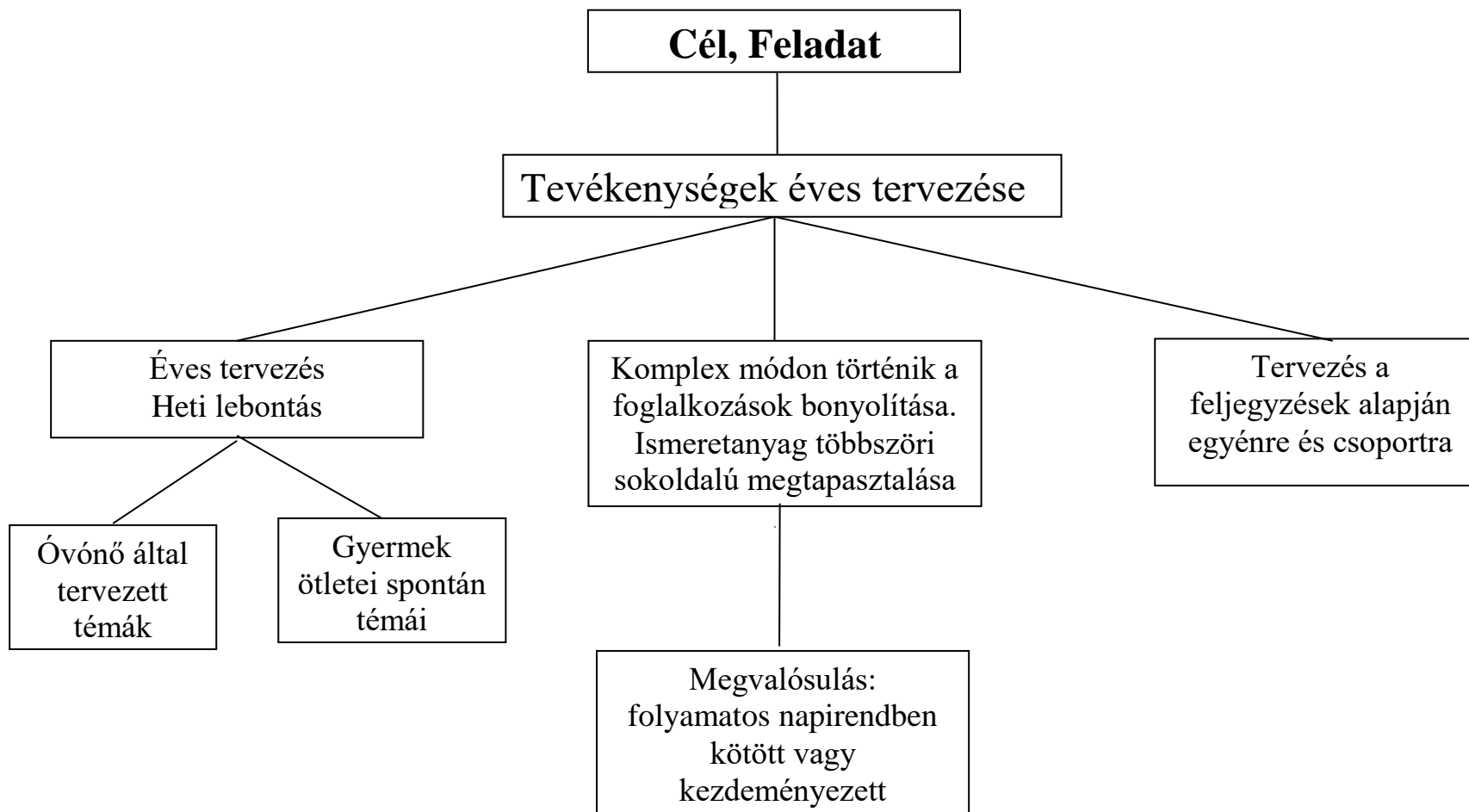
A pedagógiai ráhatások rendszerét a gyermekek egyéni adottságaihoz igazodva tervezzük meg. A gyermekek kiscsoportokban dolgoznak, így az egyes tanulási szinteket, jobban ki tudjuk dolgozni. A gyermekek egyéni fejlődését, megfigyeléseink alapján, a fejlődési lapokon, a fejlődési naplóban rögzítjük. A gyermekek fejlesztéséhez tudatos tervezésre van szükség

betartva a fokozatosság elvét. Az óvodai nevelés tervezését, valamint a gyermekek megismerését és fejlesztését, a fejlődésük nyomon követését különböző kötelező dokumentumok szolgálják. Az óvodai nevelés csak a jóváhagyott pedagógiai program alapján valósulhat meg és a teljes óvodai életet magába foglaló tevékenységek keretében szervezhető meg, az óvodapedagógus feltétlen jelenlétében és közreműködésével.

A sajátos nevelési igényű gyerekek egyéni igényéhez igazodó foglalkozás megvalósulása érdekében, rugalmas szervezeti kereteket alakítunk ki.

A tanulási folyamat, a témák tervezése éves szintű, hogy az óvónő folyamatként lássa és kezelje a tapasztalatszerzés, megismerés útját. Az éves tervet bontjuk le hetitervre, esetenként projekttervre. A foglalkozások kötött vagy kötetlen formáját a gyerekek fejlettségi szintje és a tartalom határozza meg.

Az óvodai élet szervezése, tervezés

A nevelés céltudatos megtervezése során alakítjuk ki a gyermekek óvodai életrendjét, időbeosztását.

A heti rend és a napirend az a szervezeti keret, ami biztosítja a gyermek számára a nyugodt, kiegyensúlyozott, kiszámítható óvodai környezetet.

Napirend

Óvoda nyitva tartása: napi 10,5 óra

6.30	Nyitás
8.30	Szabad játék Tízórai kezdete / folyamatos / Mese, mindennapos testnevelés Kötetlen, ill. kötelező foglalkozás Napi tevékenységkínálatok Spontán-szabadon választott gyermeki tevékenységek Játék, séta, levegőzés az udvaron
11.45 -től	Előkészületek az ebédhez Ebéd
12.30-14.30	Pihenés
14.30-tól	Folyamatos felkelés, Folyamatos uzsonna Szabad játék
17.00	Zárás

A napirendet minden óvónő a saját csoportjának megfelelően alakítja ki, az alábbi közös szempontok alapján:

- Tömbösített, nagyobb intervallumokat jelöl a kezdet és befejezés rögzítésével.
- A gondozási teendők időtartama a gyerekek tempójához, igényeihez igazodik.
- Az étkezések kezdő időpontja rögzített. A délelőtti és délutáni étkezés folyamatosan történik, a déli étkezés minden csoportban minden gyermeknek egy időben zajlik.
- Meghatározzuk a délutáni felkelés legkorábbi időpontját, (minden kisgyereknek szüksége van a pihenésre, de aki nem igényli az alvást, az előbb felkelhet és a

csoportszokásoknak megfelelően az alvókat nem zavaró tevékenységet folytathat).

- A napirend legnagyobb részét a JÁTÉK tölti ki – a különböző tevékenységek a játékba ágyazottan szerveződnek a játékkal szoros egységet alkotnak.

Heti rend

A heti rend segíti az óvodapedagógus tervező- szervező munkáját, biztosítja a gyerekek napi életének megszervezését.

A heti rendet az óvónők alakítják ki. Tartalmazza az óvónő által szervezett tevékenység kínálatokat, azt a domináns tevékenységet, amelyben az óvodapedagógus megvalósítja aktuális fejlesztési elképzeléseit, az új ismeretek, tapasztalatok bővítését az ismeretek rendezését a műveltségtartalmak közvetítését.

A tevékenységeket az óvónő a nevelési területeknek megfelelően foglalkozási áganként vagy komplex foglalkozások rendszerében rögzíti.

(téma köré csoportosítja az ismeretek, tapasztalatok feldolgozását)

Heti rend:

Verselés, mesélés

Környezet megismerése

Mozgás kötött heti 1-2 alkalom, mozgás minden nap

Rajzolás, festés, mintázás és ének-zene, énekes játék a hét folyamán a környezeti neveléstől függően, folyamatos kötetlen formában történik.

A heti rendnél az a fontos, hogy a gyerekek fejlődési üteméhez igényeihez, spontán helyzetekhez igazodhasson, feladatok egymásra épüljenek, ne a terv megmásíthatatlansága, hanem az élethelyzet, a gyerekek, az aktuális feladat irányítsa a folyamatot.

Gyermekvédelmi feladatok

Az esélyegyenlőséget már óvodáskorban is meg kell teremteni gyermekeink számára.

Cél:

- Az általános és korai prevenció, a gyermekek hátrányos helyzetének csökkentése, a veszélyeztettség kialakulásának megelőzése, esélyegyenlőség biztosítása,
- Pedagógiai tevékenységünk által csökkenjenek a hátrányos helyzet adta káros hatások, megszüntetésében segítségnyújtás gyermeknek, szülőnek,
- Különös odafigyelés a más kultúrához tartozó és az eltérő nevelési igényű gyerekekre,
- A kiemelt figyelmet igénylő gyerekek együttnevelése kortársaival,
- A gyermeki jogok érvényesítése,
- Jelzőrendszer működtetése, együttműködés a különböző szakemberekkel.

Feladat:

- A gyermekvédelmi felelős fogja össze az óvoda gyermekvédelmi munkáját. Az óvodai nevelésben csak a gyermekekre figyelő, fejlesztő, felzárkóztató, kompenzáló programok tehetik nevelő munkánkat hatékonyabbá. Legelső, a pozitív érzelmi kapcsolat kialakítása az óvodapedagógus, és minden egyes gyermek között.
- A gyermek reális megismerése, valamint családi hátterének felderítése, ezeknek birtokában megválasztani azokat a helyes nevelési eljárásokat, amik személyiségfejlődésre a legnagyobb hatással vannak.
- A gyermek személyisége a család tükörképe, a negatív megnyilvánulások oka elsősorban nem a gyermekben keresendő, hanem környezetében
- Olyan közeget, olyan légkört kell teremteni az óvodának, ahol a hátrányok kompenzálhatóak, nem súlyosbítják, hanem javítják alehetőségeit arra, hogy boldog, emberi értékekkel rendelkező felnőtt válják belőlük.
- Preventív munkával a hátrányos helyzetű gyermekek számának csökkentése. Ez minden óvodapedagógus munkaköri kötelessége.
- A veszélyeztetett gyermekek nyilvántartásba vétele, szükség esetén intézkedések foganatosítása, kapcsolattartás a Szociális, Családvédelmi felelőssel
- Anyagi veszélyeztettség esetén a rászoruló szülők tájékoztatása a támogatások lehetőségéről, ill. annak kezdeményezése.
- Szükség szerint családlátogatás végzése az óvodapedagógusokkal, és a családsegítőszolgálat érintett személyével együtt, és környezet-tanulmány készítése.
- A gyermekek bántalmazása vagy védelme esetén értesíti az erre hivatott szervet

- A szülők által jól látható helyen közzéteszi a gyermekvédelmi feladatokat ellátó fontosabb intézmények címét és telefonszámát.
- Az óvoda intézkedést kezdeményez amennyiben a szülő nem együttműködő, nem fogadja el a gyermek érdekében tett javaslatokat és egyedül az óvoda nem képes a káros hatások megelőzésére ill. kiküszöbölésére. Ez elsősorban a Gyermekjóléti Szolgálat, azonnali intézkedést igénylő esetekben a jegyzőhöz, a gyámhivatalhoz fordulhatunk.
- Azonnali intézkedést igénylő eset: ha a gyermek felügyelet nélkül marad, a gyerek testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődését a családi környezet súlyosan veszélyezteti - ezért a gyermek azonnali elhelyezése szükséges.

Óvodapedagógus feladatai:

- Az óvodába járó gyermekek szociális, szociokulturális családi hátterének megismerése, szükség szerint környezettanulmány végzése
- A tapasztalatokról, veszélyeztetettségéről, hátrányos helyzetről jelzés az óvodavezető és a gyermekvédelmi felelős felé
- A hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlőségének biztosítása, differenciált egyéni bánásmód alkalmazása, fokozott segítségadás, odafordulás
- Különös odafigyelés, kapcsolattartás az érintett családokkal
- Javaslattétel a szükséges fejlesztésekre, intézkedés kezdeményezése szakemberek bevonásával
- Nevelési feladatként tükröződjön a gyermekekre való odafigyelés, fejlesztés, segítség, egyéni differenciált bánásmód, felzárkóztatás, dokumentációvezetés
- Tájékoztatás a szülők felé a pedagógusok jogairól, kötelességeiről a segítségadás lehetséges módjáról
- Kapcsolattartás az óvoda logopédusával, pszichológusával, segítségükkel a potenciális zavarok kiszűrése,
- A gyermek szocializációjának elősegítése, erősítése a csoportban
- Szükség esetén javasolja a szülőknek a Pedagógiai Szakszolgálat Tagintézményeinek segítségét
- Iskolaválasztásnál segítségadás a családnak
- A rendszeres óvodába járás figyelemmel kísérése, szükség esetén a hiányzás jelzése a gyermekvédelmi felelősnek.

Az óvodaigazgató feladatai:

- Kapcsolat a Pedagógiai szakszolgálattal (tankerületi és megyei), a Család- és Gyermekjóléti Szolgálattal.
- Szükséges dokumentumok biztosítása, továbbítása (javaslati kérelem a különböző vizsgálatokon való részvételre)
- Beszélgetés a szülőkkel, biztosítsa részükre a konzultációs lehetőségeket. (erről írásos feljegyzést készít a gyermekvédelmi megbízott részére)
- Az óvoda lehetőségeit figyelembe véve segítse a gyermekvédelmi munkát.
- Dokumentáció összegyűjtése, jelzések kezelése elküldése.

Az óvoda intézkedést kezdeményez amennyiben a szülő nem együttműködő, nem fogadja el a gyermek érdekében tett javaslatokat és egyedül az óvoda nem képes a káros hatások megelőzésére ill. kiküszöbölésére. Ez elsősorban a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, azonnali intézkedést igénylő esetekben a jegyzőhöz, a gyámhivatalhoz fordulhatunk.

Azonnali intézkedést igénylő eset: ha a gyermek felügyelet nélkül marad, a gyerek testi, érzelmi, értelmi és erkölcsi fejlődését a családi környezet súlyosan veszélyezteti ezért a gyermek azonnali elhelyezése szükséges.

Sikerkritérium:

- Bizalommal fordulnak felénk a szülők, elfogadják segítségünket, javaslatainkat.
- A nevelési év végére a kitűzött célok és feladatok megoldásában tükröződik az óvodában végzett gyermekvédelmi munka összhangja.
- A prevenciós tevékenység eredménye megmutatkozik a nevelési év végén elkészített beszámolóban.
- A felmerült problémás esetek felismerése, kezelése után látványossá válik a gondok megoldása, melybe segítséget adtak a helyi társadalom gyermekvédelemben érintett társszervezetei, valamint a szakemberek is.
- A gyermekvédelmi munkában megmutatkozik azoknak a jogoknak, ellátásoknak, jogszabályoknak és rendeleteknek az eredménye melyekkel biztosítottá vált a gyermekek személyiségjogainak tiszteletben tartása.

5. Partneri kapcsolatok

Cél:

A közös cél: Jó kapcsolatokat ápolni gyermekeink érdekében.

Család és az óvoda

A szülő nevelőpartner, a családi nevelés kiegészítője, az óvodai nevelés. Az együttműködés, kapcsolattartás formáit igyekszünk oly módon megszervezni, hogy biztosított legyen a megfelelő információ áramoltatás, az estleges szemléletformálás, az óvoda tartalmi munkájának szakszerű megismertetése, a gyermekek egyéni fejlődésének elősegítése, a család-óvoda kapcsolatának elmélyítése, a közös célok megvalósítása.

Feladatunk:

Intenzív kapcsolattartás: napi találkozások, fogadóóra, szülői értekezlet, családlátogatás, nyíltnap, családi sportnap, kerti parti.

Szülői, óvodai nevelési összhang megteremtése, megnyerése céljaink eléréséhez.

Lehetőség nyújtása munkánk betekintéséhez (beszoktatás, nyíltnap, ünnepek)

Véleménynyilvánítás

Elégedettség mérése. / évente

Elismerjük a nevelésben a család elsődlegességét, tiszteljük a szülőt.

Elfogadjuk a család szokás és szabályrendszerét és tapintatosan befolyásoljuk az életmód jó szokásainak alakításában.

Elfogadjuk a szülőt akkor is, ha a nevelésben súlyos hiányosságokat mutat.

Empátiát, segítő szándékot mutatunk, amíg a szülő képes ezt elfogadni.

Kapcsolattartás külső színterei

Az intézmény rendszeres kapcsolatot tart:

a) egyes kiemelt intézményekkel, szervezetekkel:

- a fenntartóval,
- más oktatási intézményekkel, referencia intézményekkel, „jó gyakorlat”-ot átvett óvodákkal,
- az intézményt támogató szervezetekkel;

- b) bölcsődékkal
- c) pedagógiai szakszolgálatokkal
- d) pedagógiai szakmai szolgáltatókkal (Székesfehérvári Pedagógiai Oktatási Központ)
- e) család- és gyermekjóléti szolgálattal;
- f) az egészségügyi szolgáltatóval;
- g) egyéb közösségekkel:
 - az intézménnyel jogviszonyban állók hozzátartozóival,
 - a település egyéb lakosaival
- civil szervezetekkel.

Óvoda iskola kapcsolata

Cél:

Az évek óta jól bevált együttműködési gyakorlat megőrzése, a zökkenőmentes átmenet óvodából az iskolába

Feladat:

Az iskolakezdés előtt, ismerkedés a tanítókkal, az iskola épületével.

Alkalmak lehetőségek rendezvények, lehetőségének megragadása.

Az év elején az idő biztosítása, hogy az óvónők az iskolában tölthessék az első hetet.

Közös együttműködés megszervezése.

Óvoda – Óvodák

Célja: Munkaközösség létrehozásával szakmai tapasztalatsere.

Feladat: A munkaközösség vezetője által elkészített éves terv alapján jelentkeznek az érdeklődő kollégák.

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében a külhoni magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszünk, és - lehetőségei szerint - szakmai kapcsolatot tartunk fenn.

Óvoda - Bölcsőde

Célja: Az óvodáskor előtti szokásrendszer kialakításának megismerése.

Feladat: Kapcsolatfelvétel kezdeményezése.

Óvoda - Pedagógiai szakszolgálat

Az intézmény kapcsolatot tart a gyermekek fejlődésé, speciális szükségletek biztosítása, érdekében:

- Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottsága
- Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tankerületi Szakértői Bizottsága
- Székesfehérvári Tankerületi Központ Arany János Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye.

Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tankerületi Szakértői Bizottsága

Célja: Az iskolaérettségi vizsgálatok végzésével pontos képet kapjunk a gyermek állapotáról, a fejlesztendő területekről. Beilleszkedési tanulási magatartási zavar megállapítása, segítő kapcsolat fenntartása az egyéni fejlesztés során.

Fejér Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Megyei Szakértői Bizottsága

Célja: A nevelési tanácsadó szakvéleménye alapján történő vizsgálat kérése a sajátos nevelési igény lehetőségének felmerülése esetén. Óvodánk kijelölés kapcsán gyermek új, ill. kontroll vizsgálatának kérése.

Feladat:

- a Megyei Szakértői Bizottság értesítése – ha az intézmény a beavatkozást szükségesnek látja
- dokumentáció, vizsgálat kérő lap kitöltése,
- esetmegbeszélés – az intézmény részvételével,
- előadásokon, rendezvényeken való részvétel,
- utazó gyógypedagógusi ellátás során folyamatos konzultáció az óvodában a gyermek fejlesztéséről.

Székesfehérvári Tankerületi Központ Arany János Óvoda, Általános Iskola, Speciális Szakiskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye

Célja: Sajátos nevelési igényű gyermekek fejlesztése, az utazó gyógypedagógiai ellátáson keresztül.

Feladat: Szakértői szakvélemények alapján együttműködési megállapodás készítése, az ellátás rendjének meghatározása.

VI. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ GYERMEKEK

1. A sajátos nevelés igényű gyermekek nevelése, rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységek

Óvodánk részt vesz a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján integrált nevelésre javasolt sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésében, amennyiben intézményünk a kijelölt óvoda.

Óvodai nevelési programunk elkészítésekor, valamint napi munkánk során, ezért figyelembe vesszük a sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvében foglaltakat.

Az integrált nevelésre vonatkozó általános alapelveink:

- A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében is általános nevelési célkitűzéseink megvalósítására törekszünk
- Kiemelt célunk elősegíteni e gyermekek alkalmazkodó készségének, akaraterejének, önállóságának, érzelmi életének fejlődését.
- Biztosítjuk a sajátos nevelési igény szerinti környezetet, tárgyi és személyi feltételeket. Amennyiben a személyi feltételeink hiányosak, utazó gyógypedagógiai szolgáltatást igénylünk az arra kijelölt intézménytől.
- A rehabilitációs tevékenységünket team-munkában kialakított és szervezett folyamatban valósítjuk meg. A team munkában a gyógypedagógus, a gyermeket nevelő óvónők, pedagógiai asszisztensek és dajkák vesznek részt.
- Rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztő terápiás programjaink jellemzően az óvodai pedagógiai programba, így a napi óvodai életbe beágyazottan valósulnak meg, a gyermekek szakvéleményben foglalt valós igényeihez igazodóan, a gyógypedagógus közreműködésével elkészített féléves „Egyéni fejlesztési terv” szerint.
- Az egyéni igényekhez igazodó foglalkoztatás megvalósulás érdekében rugalmas szervezeti kereteket alakítunk ki.
- A sajátos nevelési igényű gyermekkel végzett munkánk során arra törekszünk, hogy kihasználjuk mindazon lehetőségeket személyiségük –így különösen a befogadás, empátia fejlesztése, a segítő viselkedésformák és tevékenységek tanítása- fejlesztésére, amit az egészséges társaikkal való együttélés nyújt.

- Az elfogadás szemléletét úgy alakítjuk, hogy tartózkodunk mindazon viselkedésminták adásától, amely a sérült gyermekek különbözőségét hangsúlyozza.
- Munkánkkal közvetve segítjük a társadalom befogadó szemléletének kialakítását.
- Fokozott figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényűgyermek és családjuk esetében az adatvédelemmel és a személyiségjogokkal kapcsolatos szabályok betartására.

A habilitáció célja:

A sérült funkciók fejlesztése, újak kialakítása.

A sérült funkciókkal egyensúlyban a meglévő funkciókra való támaszkodás, ezek fejlesztése.

Amennyiben speciális eszközök használata szükséges, ezek elfogadtatása, a használat tanítása.

A sajátos nevelési igényű gyermekekkel végzett munkánkra vonatkozó eljárás:

- Fogadóórákon rendszeresen tájékoztatást adunk a szülőknek az integrált nevelésre vonatkozó főbb tudnivalókról, az erre vonatkozó eljárási szabályainkról.
- Fokozott figyelmet fordítunk az újonnan felvett gyermekek esetleges problémáinak feltárására, a nevelési tanácsadó, majd a Szakértői és Rehabilitációs Bizottság bevonásával közreműködünk a sajátos igények mielőbbi feltárásában.
- Tájékoztatjuk a szülőket, hogy integrált nevelésben, abban az esetben vehet részt gyermekük, ha ezt a szakvélemény megállapítja.
- Helyhiány esetén elsőbbséget élveznek az óvodába már a sérülés megállapítása előtt felvett gyermekek. A helyhiányt az óvoda vezetője saját jogkörében írásban 8 napon belül jelzi a szakértői és rehabilitációs bizottság felé
- A gyermekek csoportba való beosztásakor tartózkodunk a sajátos nevelési igényű gyermekek elkülönítésétől. Az egy csoportban elhelyezett gyermekek irányszáma 1-2 fő, erről az óvodai nevelőtestület meghallgatása után, a fogyatékoság típusát, a speciális igények mértékét figyelembe véve az óvodaigazgató dönt.

Abban az esetben, ha az integrált nevelésre javasolt gyermek a feltételek biztosítása után sem fejlődik megfelelően, illetve adaptációs készségei nem teszik lehetővé a többi gyermekkel való együttnevelést, 1-3 hónapos megfigyelési időután ismételt szakértői vizsgálatát kérjük.

2. Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottnan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A tanulási nehézséget általában több ok együttes hatása okozza. Hozzájárulhatnak társadalmi okok, káros szokások, (túl sok televízió nézés), de lehet genetikai háttere is. Az okok között szerepelhetnek lelki eredetűek is: traumák, önértékelési zavarok, szülő-gyerek kapcsolatban fennálló, ill. más családi problémák, pedagógussal való konfliktus.

Ezen okok következtében:

- az idegrendszeri struktúrák érése lelassul,
- egyes részterületein lemarad,
- az egyes területek közötti kapcsolat nem alakul ki,
- vagy labilis marad,
- hibás kapcsolatok jönnek létre.

Az óvodapedagógus feladata:

- Egyéni képességfejlesztés, rendszeres, tudatosan szervezett és tervezett kötetlen és kötelezőtanulási helyzet létrehozása.
- A sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges testi, szociális és értelmi érettség terén mutatkozó részképességbeli hiányosságok pótlása.

3. A hátrányos- halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése, fejlesztése

Célunk:

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek differenciált fejlesztésének megvalósítása, az esélyegyenlőség biztosítása. A közösségbe való beilleszkedés segítése. A családi háttérből származó kulturális és szociális hátrányok csökkentése, a lemaradások folyamatos

kompenzálása. Bátorító nevelés az emberi kapcsolatok kialakításában. Felelősségérzet, feladattudat kialakítása a gyermekekben.

Feladatok:

- A halmozottan hátrányos helyzetűgyerekek szocializációjának segítése
- HHH gyerekek beóvodáztatásának segítése
- Jó kapcsolat kialakítása a szülőkkkel, hogy kellő bizalom alakulhasson ki az együttneveléshez.
- A gyerekek testi, lelki, szellemi szükségleteinek kielégítése.
- Bátorító nevelés megjelenése az emberi kapcsolatokban.
- Kölcsönös tiszteleten, feltétel nélküli szereteten alapuló kapcsolat kialakítása.

VII. FEJLŐDÉS JELLEMZŐI ÓVODÁSKOR VÉGÉRE

A három éves kortól kötelező óvodába járás ideje alatt az óvodai nevelés célja, feladata az egész gyermeki személyiség értelmi, lelki, szociális és testi fejlődésének elősegítése. Ennek alapján a gyermekek fejlődésének nyomon követését a gyermek fejlődését nyomon követő dokumentációban rögzítjük évenként kétszer. A dokumentáció tartalmazza a szülő tájékoztatásáról szóló feljegyzéseket. A szülő aláírásával igazolja, hogy gyermeke fejlődéséről a tájékoztatást megkapta.

A gyermek belső érése, a családi nevelés és a minőségi óvodai nevelési folyamat, segíti az iskolai közösségbe való beilleszkedéshez szükséges gyermeki személyiségvonások fejlődését. Ennek eredményeként a gyermekek többsége az óvodáskor végére, 6 éves korra eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettségi szintet. Ekkor belép a lassú átmenetnek abba a szakaszába, amelyben óvodásból iskolássá érik.

Az óvodából iskolába lépő gyermek:

Teste arányosan fejlett, teherbíró, mozgása összerendezett, mozgáskoordinációja és finommotorikája fejlett. Mozgását, viselkedését, testi szükségletei kielégítését szándékosan irányítani képes.

A lelkileg egészségesen fejlődő gyermeknél:

- az önkéntelen emlékezeti bevésés és felidézés, továbbá a közvetlen felidézés mellett megjelenik a szándékos bevésés és felidézés, megnő a megőrzés időtartama; a felismerés mellett egyre nagyobb szerepet kap a felidézés,
- megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a megosztása és átvitele,
- a cselekvő-szemléletes és képi gondolkodás mellett az elemi fogalmi gondolkodás is kialakulóban van.

Az óvodáskor végére a gyermek szociálisan is éretté válik, készen áll az iskolai élet és tanító elfogadására. Képes a fokozatosan kialakuló együttműködésre, kapcsolatteremtésre a felnőttekkel és a gyermektársaival egyaránt. Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni és késleltetni tudja szükségletei kielégítését. Feladattudata kialakulóban van, a feladatok egyre eredményesebb elvégzését a kitartása, a munkatempója, önállósága, önfegyelmének alakulása biztosítja.

Értelmileg fejlett gyermek érthetően, folyamatosan kommunikál, beszél. Gondolatait, érzelmeit mások számára érthető formában, életkornak megfelelő tempóban és hangsúllyal tudja kifejezni, minden szófajt használ, végig tudja hallgatni és megérti mások beszédét. Elemi ismeretekkel rendelkezik önmagáról és környezetéről, tudja nevét, lakcímét, szülei foglalkozását, felismeri a napszakokat. Ismeri a gyalogos közlekedés alapvető szabályait, ismeri szűkebb lakóhelyét, a környezetében élő állatokat, azok gondozását és védelmét. Felismeri az öltözködés és az időjárás összefüggéseit. Ismeri a viselkedés alapvető szabályait, kialakulóban vannak azok a magatartási formák, szokások, amelyek a természeti és társadalmi környezet megbecsüléséhez, megóvásához szükségesek. Elemi mennyiségi ismeretei vannak.

Tankötelezettség

A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt. A szülő kérelmét az iskolakezdés évében január 15-éig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, akkor csak szakértői bizottság rendelhető ki. Ha a szakértői bizottság a szülői kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben történő részvételét javasolja, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmére engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kora előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Az óvodából iskolába lépő SNI gyermek:

A nehezen szocializálható, lassabban fejlődő, alacsonyabb fejlettségi szinten álló, érzékszervi, értelmi vagy mozgássérült gyermekek harmonikus fejlesztése, személyiségük kibontakoztatása a speciális szakemberek folyamatos közreműködésével, segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető el.

A különleges gondozást igénylő gyermekek az iskolába lépéshez szükséges kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait. Iskolába lépésük a szakértői bizottság véleménye alapján történik.

VIII. SZOLGÁLTATÁSAINK

Térítésmentes:

Logopédia

Az óvodának saját logopédusa van, aki heti 2 napot az óvodában tartózkodik. Év elején felméri, a nagy –és középsőcsoportos gyerekek beszédképességét és éves tervet készít a szűrés alapján a rászoruló gyerekekkel való foglalkozások idejéről és annak tartalmáról a beszédhibák alapján.

Védőnői szolgálat

A védőnői szűrések felmérő és betegség megelőző jelleggel évente 2 alkalommal történnek. Kölcsönös jó együttműködéssel igyekszünk a járványokat és egyéb fertőzéseket elkerülni. Az egészséges környezetet együtt alakítjuk ki.

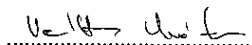
Fogorvos

Évente 2 alkalommal végez szűrést a gyerekek szüleit értesítve arról, hogy szükséges e gyermekének fogorvosi kezelés beavatkozás.

Legitimációs záradék

A pedagógiai program módosítását készítette:

Dátum: 2020. január 27.

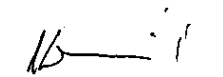

Vértés Mónika
óvodaigazgató

A Pedagógiai program módosítását elfogadta az intézmény nevelőtestülete:

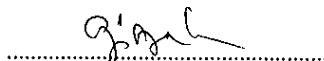
Dátum: 2020. január 27.

nevelőtestület nevében aláírta

Véleményét nyilvánította:

Dátum: 2020. január 27.

Szülői Szervezet elnöke

Érvényesség: 2020. január 01-től

A program módosítás lehetséges törvényi indokai és módja:

1. Törvényi jogszabályváltozás
2. Hálózat bővítés, leépítés
3. Szervezeti átalakítás
4. Egyéb érdekegyeztető fórum javaslata
5. Minőség fejlesztési munka eredményei
6. Esetleg egyéb módon

A program nyilvánosságra hozatala:

Az intézmény irodájában, egy nyitott polcon egy példány megtalálható, mely az óvoda nyitvatartási ideje alatt megtekinthető. Az Óvodai Nevelési Programot az intézmény épületéből kivinni tilos.

A Helyi Nevelési Program megismerésének céljából az óvoda honlapján – www.szarazretiovoda.hu

Székesfehérvár, 2020. január 20.